

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____
din _____

cu privire la Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”

În temeiul art. 22 lit. c) și d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” și resursa informațională formată de acesta.

2. Se aprobă:

2.1. Conceptul Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, conform anexei nr. 1;

2.2. Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, conform anexei nr. 2.

3. Inspectoratul Control Financiar de Stat, în calitate de posesor și deținător al Sistemului Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, va asigura condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, funcționarea și dezvoltarea continuă a acestuia în conformitate cu legislația și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

4. Instituția Publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”, în calitate de administrator tehnic al Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, va asigura administrarea tehnică, mentenanța și dezvoltarea acestuia, precum și implementarea cerințelor de securitate stabilite de actele normative în domeniu.

5. Crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, se va realiza din contul și în limitele alocațiilor aprobate în acest scop în bugetul Inspectoratului Control Financiar de Stat, precum și din alte surse, conform legislației.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Vasile TOFAN

Contrasemnează:

**Ministru al dezvoltării
economice și digitalizării**

Claudiu-Iulius-Gavril NĂSUI

Ministru al finanțelor

Victoria BELOUS

Conceptul Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”

Capitolul I. Introducere

În contextul modernizării mecanismelor de gestionare a fondurilor publice și externe, Inspectoratul Control Financiar de Stat, în calitate de Unitate antifraudă, a identificat necesitatea consolidării capacităților instituționale pentru prevenirea și detectarea timpurie a neregulilor. Experiența acumulată în implementarea programelor finanțate din surse naționale și internaționale a evidențiat oportunitatea introducerii unui cadru tehnologic și operațional care să permită monitorizarea integrată a proceselor, precum și coordonarea eficientă a acțiunilor instituțiilor cu atribuții în domeniu.

Crearea Sistemului Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (*în continuare SI „MCAF”*) reprezintă o etapă necesară în consolidarea mecanismelor de guvernare și integritate financiară ale Republicii Moldova, având ca obiectiv principal dezvoltarea unui cadru modern de prevenire și gestionare a riscurilor asociate utilizării fondurilor publice și externe. Necesitatea acestui sistem rezultă din procesul firesc de modernizare a administrației publice și din angajamentele asumate de stat în raport cu partenerii internaționali, în special în contextul cooperării cu Uniunea Europeană pentru protejarea intereselor sale financiare.

Fundamentul deciziei de a institui SI „MCAF” este legat de necesitatea unei coordonări eficiente între instituțiile care exercită funcții de control, audit, supraveghere și investigație, precum și de crearea unui mecanism unitar de colectare și gestionare a informațiilor privind potențiale nereguli. În lipsa unei astfel de structuri centralizate, procesele de reacție instituțională pot fi fragmentate, ceea ce limitează capacitatea administrației publice de a interveni în timp util pentru prevenirea incidentelor ce pot afecta buna gestiune financiară.

SI „MCAF” va funcționa ca o platformă integrată care va permite înregistrarea și administrarea centralizată a informațiilor privind bănuială rezonabilă, facilitând coordonarea dosarelor (administrative, contravenționale, penale) cu instituțiile abilitate pentru examinare și acțiuni ulterioare. Totodată, sistemul va contribui la îmbunătățirea schimbului de date între autoritățile naționale, la creșterea capacității de analiză și la coordonarea intervențiilor instituționale în situațiile ce necesită o reacție promptă și bine fundamentată, cu asigurarea protecției datelor cu caracter personal conform cadrului normativ.

Prin instituirea acestui sistem, Republica Moldova va dispune de un cadru consolidat pentru monitorizarea, prevenirea și tratarea neregulilor în mod unitar, previzibil și transparent, ceea ce va contribui la întărirea încrederii în modul de utilizare a resurselor publice și a celor provenite din fonduri externe, precum și la modernizarea continuă a practicilor de guvernare financiară.

Capitolul II. Dispoziții generale

1. Conceptul SI „MCAF” stabilește scopul, obiectivele, funcțiile, structura organizațională și cadrul normativ necesar pentru crearea, implementarea, exploatarea și mentenanța acestuia, lista seturilor de date care se păstrează în acesta și se furnizează, infrastructura tehnologică și măsurile pentru asigurarea securității și protecției informației.

2. Sistemul informațional Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (*în continuare SI MCAF*) reprezintă o totalitate de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informații privind neregulile și riscurile de fraudă, precum și coordonării interinstituționale a acțiunilor de prevenire și monitorizare a utilizării fondurilor externe.

SI MCAF face parte integrantă din sistemele informaționale de stat ale Republicii Moldova și, în calitate de componentă a guvernării electronice, interacționează cu alte sisteme prin schimbul și interoperabilitatea datelor, consumând și furnizând informații.

3. În sensul prezentului concept, sunt prezentate următoarele noțiuni principale ce semnifică:

3.1 Avertizorii de integritate (raportare) - persoane fizice care efectuează o avertizare de integritate sau dezvăluie public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional.

3.2 Business-proces - consecutivitatea fixată a evenimentelor, realizată printr-un grup de activități legate logic, care utilizează resursele organizației pentru obținerea rezultatului la realizarea scopurilor organizației;

3.3 Coordonare antifraudă - ansamblu de acțiuni care asigură coordonarea eforturilor, schimbul de informații și desfășurarea activităților legale în comun, care vizează întregul spectru de acțiuni potrivit domeniului de competență al fiecărei componente a sistemului, în scopul acordării sprijinului necesar și asigurării mecanismului de protecție a intereselor financiare ale statului și ale partenerilor externi de dezvoltare pentru a nu admite fraudarea fondurilor de asistență externă;

3.4 Date – informație prezentată într-o anumită formă care permite a comunica, comenta și prelucra;

3.5 Date antifraudă - informațiile privind sesizările, neregulile și măsurile întreprinse;

3.6 MPass - are înțelesul noțiunii definite în Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

3.7 MSign - are înțelesul noțiunii definite în Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);

3.8 MLog – are înțelesul noțiunii definite în Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);

3.9 MCloud – are înțelesul noțiunii definite în Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);

3.10 MConnect – are înțelesul noțiunii definite în Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);

3.11 MNotify – are înțelesul noțiunii definite în Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify);

3.12 Părți interesate – persoane fizice, autorități publice și alte persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și sisteme informatice, aplicații, echipamente sau alte dispozitive care utilizează, furnizează date către, primesc date de la ori interacționează în orice alt mod cu sistemul;

3.13 Semnătură electronică - conform semnificației din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.

4. Obiectivele de bază stabilite pentru SI „MCAF”:

4.1. *Centralizarea și gestionarea informațiilor* - sistemul permite colectarea și stocarea centralizată a datelor referitoare la incidente, rapoarte și evaluări de risc (Aplicarea acestor noțiuni se realizează în conformitate cu cadrul normativ aplicabil și cu cerințele standardului **ISO/IEC 27001**). Această centralizare facilitează accesul rapid la informații corecte și actualizate, permițând luarea deciziilor pe baze obiective și informate;

4.2. *Cooperarea și coordonarea interinstituțională* - sistemul asigură un cadru pentru schimbul de informații între instituțiile statului implicate în activități antifraudă. Prin coordonare eficientă, se evită suprapunerile de competență, se optimizează resursele și se garantează un răspuns unit la incidentele semnalate;

4.3. *Sprijinirea procesului decizional* - prin analiza datelor și generarea de rapoarte și evaluări de risc, Sistemul contribuie la fundamentarea deciziilor strategice și operaționale ale autorităților. Astfel, măsurile luate sunt mai eficiente, iar prioritizarea resurselor se face în funcție de riscurile reale identificate;

4.4. *Creșterea încrederii partenerilor externi de dezvoltare* - implementarea unui mecanism coerent și sigur de monitorizare antifraudă întărește încrederea donatorilor și partenerilor internaționali în capacitatea administrativă a statului de a gestiona resursele publice și fondurile externe în mod transparent și responsabil;

4.5. *Crearea unei baze de date istorice și statistice* - colectarea centralizată a informațiilor despre incidentele și dosarele antifraudă permite realizarea de analize statistice, identificarea tendințelor și modelarea riscurilor viitoare;

5. La dezvoltarea și implementarea sistemului informațional se va ține cont de următoarele principii generale:

5.1. *Principiul legalității* care presupune crearea și exploatarea sistemului informațional în conformitate cu legislația națională în vigoare, a normelor și standardelor internaționale recunoscute în domeniu;

5.2. *Principiul respectării standardelor deschise* care presupune adopția exclusivă a standardelor deschise destinate conceptualizării și funcționării sistemului conform recomandărilor și practicilor internaționale în domeniu destinate publicării, comunicării, interoperabilității și definirii sistemului de meta-date al soluției informatice;

5.3. *Principiul divizării arhitecturii pe nivele* care constă în proiectarea independentă a subsistemelor în conformitate cu standardele de interfață dintre nivele;

5.4. *Principiul independenței de platformă* conform căruia interfața utilizator a sistemului informațional nu va impune o anumită platformă software și hardware pentru calculatorul client al utilizatorului;

5.5. *Principiul datelor sigure* care presupune asigurarea procedurilor de introducere în sistem doar a datelor veridice utilizându-se canale autorizate și autentificate;

5.6. *Principiul securității informaționale* care presupune asigurarea unui nivel adecvat de integritate, selectivitate, accesibilitate și eficiență pentru protecția datelor de pierderi, alterări, deteriorări și de acces nesancționat;

5.7. *Principiul protecției datelor cu caracter personal* care presupune crearea și exploatarea sistemului de evidență a accesului la serviciile electronice în conformitate cu acordurile și convențiile internaționale, precum și cu legislația națională în vigoare în domeniul protecției datelor cu caracter personal;

5.8. *Principiul accesibilității informației cu caracter public* care presupune implementarea procedurilor de asigurare a accesului solicitanților la informația cu caracter public furnizată de soluția informatică;

5.9. *Principiul transparenței* care presupune proiectarea și realizarea conform principiului modular, cu utilizarea standardelor transparente în domeniul tehnologiilor informatice și de telecomunicații, întru accesarea liberă a tuturor sistemelor, a informațiilor generate prin intermediul sistemelor, precum și monitorizarea datelor înregistrate aferent entității;

5.10. *Principiul expansibilității* care stipulează posibilitatea extinderii și completării sistemului informațional cu noi funcții sau îmbunătățirea celor existente;

5.11. *Principiul scalabilității* care presupune asigurarea unei performanțe constante a soluției informatice la creșterea volumului de date și a solicitării sistemului informațional;

5.12. *Principiul simplității și comodității utilizării* care presupune proiectarea și realizarea tuturor aplicațiilor, mijloacelor tehnice și de program accesibile utilizatorilor sistemului informațional, bazate pe principii exclusiv vizuale, ergonomice și logice de concepție;

5.13. *Principiul centralizării* care presupune unificarea mai multor business-procese într-un singur sistem uniform și unificat, precum și centralizarea acestora în cadrul aparatului central pentru monitorizarea funcționării eficiente;

5.14. *Principiul adaptabilității și flexibilității* care constă în asigurarea posibilității de a ajusta configurația sistemelor la necesitate, ce au tangență cu procesul de oferire a accesului la serviciile electronice, pentru rezolvarea dificultăților noi și pentru funcționarea în condiții și regimuri în schimbare;

5.15. *Principiul controlului* care presupune monitorizarea măsurilor ce asigură calitatea, fiabilitatea resurselor și sistemelor informaționale ale Inspectoratului Control Financiar de Stat, precum și păstrarea și utilizarea rațională a acestora.

6. Sarcinile de bază ale SI „MCAF” derivă din necesitatea asigurării unui cadru unitar de monitorizare și coordonare a acțiunilor antifraudă la nivel național. Sistemul este conceput pentru a sprijini activitatea instituțiilor în identificarea timpurie a riscurilor, gestionarea eficientă a informațiilor și coordonarea intervențiilor necesare. În acest sens, sarcinile de bază ale sistemului includ:

6.1. Colectarea și consolidarea informațiilor relevante, provenite de la instituțiile publice responsabile de monitorizarea, controlul și prevenirea neregulilor și fraudelor;

6.2. Evidența și monitorizarea sesizărilor, controalelor, investigațiilor și altor acțiuni antifraudă, pentru a asigura trasabilitatea completă a fiecărei etape din procesul operațional;

6.3. Gestionarea integrată a fluxurilor informaționale, inclusiv recepționarea, procesarea, transmiterea și arhivarea datelor în format digital, conform cerințelor legale și procedurale;

6.4. Asigurarea unui mecanism unitar de coordonare interinstituțională, prin facilitarea schimbului de informații și comunicării operative între autoritățile implicate;

6.5. Generarea rapoartelor, analizelor și indicatorilor necesari pentru evaluarea eficienței măsurilor aplicate și pentru alegerea celor mai potrivite acțiuni viitoare;

6.6. Integrarea cu sistemele informaționale partajate, precum MPass, MLog, MConnect, MSign și MNotify, pentru a asigura autentificarea sigură, jurnalizarea completă, interoperabilitatea și comunicarea automatizată;

6.7. Asigurarea protecției și securității datelor, prin respectarea standardelor naționale și internaționale privind confidențialitatea, integritatea și disponibilitatea informațiilor gestionate.

Capitolul III. Spațiul juridico-normativ al funcționării SI „MCAF”

7. Cadrul normativ al SI „MCAF” cuprinde ansamblul actelor normative care reglementează procesele de elaborare, implementare și monitorizare a politicilor publice, precum și domeniul tehnologiilor informaționale și al transformării digitale. Crearea sistemului are drept temei Hotărârea Guvernului nr. 271/2025 cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului Național Antifraudă, care stabilește principiile, regulile și responsabilitățile de funcționare, asigurând conformitatea sistemului cu standardele naționale și cu cerințele instituțiilor abilitate. În plus, funcționarea sistemului este reglementată și de alte acte normative, precum:

- 7.1 Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- 7.2 Legea nr. 1069/2000 cu privire la informatică;
- 7.3 Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;
- 7.4 Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică;
- 7.5 Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice;
- 7.6 Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate;
- 7.7 Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;
- 7.8 Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere;
- 7.9 Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public;
- 7.10 Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal;
- 7.11 Hotărârea Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat;
- 7.12 Hotărârea Guvernului nr. 710/2011 cu privire la aprobarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare);
- 7.13 Hotărârea Guvernului nr. 656/2012 cu privire la aprobarea Programului privind Cadrul de Interoperabilitate;
- 7.14 Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);
- 7.15 Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);
- 7.16 Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);
- 7.17 Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);
- 7.18 Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a acestuia;
- 7.19 Hotărârea Guvernului nr. 712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay);
- 7.20 Hotărârea Guvernului nr. 323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”;
- 7.21 Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030;
- 7.22 Hotărârea Guvernului nr. 305/2024 cu privire la platforma de găzduire și partajare a documentelor (MDocs);
- 7.23 Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice;

- 7.24 Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design;
- 7.25 Ordinul nr. 78/2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656 - 002:2006;
- 7.26 Standardul SM EN ISO/IEC 27001:2017 - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securității informației. Cerințe;
- 7.27 Standardul SM EN ISO/IEC 27002:2017 - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Cod de bună practică pentru managementul securității informației.

Capitolul IV. Spațiul funcțional al SI „MCAF”

8. Funcțiile de bază ale SI „MCAF” sunt următoarele:

8.1. *Colectarea și gestionarea centralizată a datelor antifraudă* - asigurarea înregistrării, actualizării și administrării într-o bază unică a informațiilor privind sesizările, neregulile și măsurile întreprinse;

8.2. *Generarea rapoartelor și a indicatorilor de performanță* – asigurarea instrumentelor pentru generarea rapoartelor operative, analitice și statistice, necesare managementului pentru evaluarea performanței activităților antifraudă;

8.3. *Interoperabilitatea* – asigurarea schimbului de date cu alte sisteme informaționale prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect);

8.4. *Jurnalizarea evenimentelor* – asigurarea jurnalizării automatizate a tuturor evenimentelor de business prin mecanisme speciale de verificare și audit (MLog);

8.5. *Asigurarea calității informației* – asigurarea calității informației prin crearea și menținerea componentelor sistemului calității, bazat pe abordare procesuală;

8.6. *Securitatea și confidențialitatea* – corespunderea cerințelor în materie de securitate și confidențialitate, și anume:

8.6.1. protejarea datelor subiectului de date cu caracter personal, prin mecanisme adecvate de securitate;

8.6.2. integritatea informațiilor și autenticitatea utilizatorilor prin mecanisme de autentificare care prevăd utilizarea certificatelor calificate ale cheilor publice, eliberate în condițiile actelor normative în domeniul semnăturii electronice și documentului electronic;

8.6.3. aplicarea politicii corespunzătoare de securitate la nivelul serviciilor web.

8.7. *Administrarea și monitorizarea* – asigurarea următoarelor funcții:

8.7.1. administrarea utilizatorilor, rolurilor și accesului la sistem;

8.7.2. asigurarea integrității logice a sistemului;

8.7.3. administrarea bazelor de date ale sistemului;

8.7.4. gestionarea copiilor de rezervă;

8.7.5. monitorizarea performanței sistemului;

8.7.6. suport tehnic și mentenanță.

9. Contururile funcționale de bază ale SI „MCAF” sunt:

9.1. *Conturul destinat raportorilor de nereguli și/sau suspiciuni de fraudă* - acest contur este dedicat persoanelor fizice, juridice, angajaților instituțiilor publice sau altor entități autorizate care raportează nereguli, suspiciuni de fraudă, utilizare necorespunzătoare a fondurilor sau alte acțiuni ce pot afecta integritatea proceselor administrative:

9.1.1 depunerea online a sesizărilor privind posibile fapte de fraudă, delapidare de fonduri sau nereguli;

9.1.2. înregistrarea automată a sesizării și generarea unui număr unic de identificare;

9.1.3. posibilitatea atașării materialelor probante (documente, imagini, fișiere audio/video);

9.1.4. verificarea statutului de examinare a sesizării, în funcție de nivelul de confidențialitate;

9.1.5. primirea notificărilor automatizate privind etapele procesării sesizării.

9.2. *Conturul destinat instituțiilor implicate în procesul de coordonare antifraudă* - acest contur este destinat funcționarilor și specialiștilor instituțiilor responsabili de gestionarea sesizărilor și dosarelor:

9.2.1. înregistrarea și gestionarea dosarelor de nereguli;

- 9.2.2. analizarea sesizărilor și efectuarea investigațiilor interne;
- 9.2.3. gestionarea măsurilor stabilite în cadrul dosarului și monitorizarea implementării acestora;
- 9.2.4. acces la informații relevante prin integrarea interoperabilă cu alte sisteme;
- 9.2.5. evidența și trasabilitatea tuturor operațiunilor asociate unui dosar antifraudă;
- 9.2.6. cabinet personal al funcționarului, cu vizualizarea sarcinilor și notificărilor;
- 9.2.7. interacțiunea digitală cu alte instituții pentru coordonarea măsurilor antifraudă.

9.3. *Conturul destinat entităților partenere și donatorilor externi* - reprezintă componenta SI „MCAF” destinată asigurării interacțiunii informaționale cu structurile externe implicate în procesele de monitorizare, evaluare, audit, coordonare, raportare și supraveghere a utilizării fondurilor publice și externe:

- 9.3.1. consultarea rapoartelor privind măsurile antifraudă;
- 9.3.2. transmiterea și recepționarea informațiilor între SI „MCAF” și entitățile externe autorizate;
- 9.3.3. furnizarea rapoartelor, situațiilor statistice și datelor agregate necesare proceselor de monitorizare și evaluare.

9.4. *Conturul destinat instituției coordonatoare* - acest contur este destinat instituției care coordonează implementarea și monitorizarea politicilor antifraudă:

- 9.4.1. vizualizarea și extragerea analizelor consolidate;
- 9.4.2. acces la rapoarte și indicatori;
- 9.4.3. acces la tablourile de bord cu situația riscurilor și neregulilor.

10. Interacțiunea SI „MCAF” cu alte sisteme informaționale, inclusiv sisteme informaționale partajate instituite de Guvern reprezintă un element esențial pentru asigurarea unei funcționări eficiente, coerente și integrate la nivel interinstituțional. Sistemul va utiliza infrastructura națională de interoperabilitate pentru a obține, verifica și corela date relevante necesare proceselor antifraudă, reducând duplicarea informațiilor și sporind acuratețea analizelor. SI „MCAF” se va integra cu următoarele platforme și sisteme informaționale partajate instituite de Guvern:

10.1. *Platforma de interoperabilitate MConnect* – pentru schimbul securizat de date între instituții, necesar preluării informațiilor privind entitățile, persoanele, tranzacțiile și alte date relevante investigațiilor și proceselor de prevenire a fraudei;

10.2. *Serviciul guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass)* – pentru identificarea și autentificarea utilizatorilor, asigurând acces diferențiat în funcție de roluri și niveluri de autorizare;

10.3. *Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign)* – pentru semnarea electronică a documentelor;

10.4. *Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify)* – pentru transmiterea automată a notificărilor către utilizatori privind stadiul dosarelor, sesizărilor, termenelor procedurale și altor acțiuni relevante din sistem;

10.5. *Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog)* – pentru păstrarea evidenței tuturor operațiunilor efectuate în sistem, în scopul asigurării trasabilității și auditării activităților;

10.6. *Sisteme informaționale instituționale relevante (precum cele ale Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Agenția Națională de Integritate, Centrul Național Anticorupție, Curtea de Conturi, Cancelaria de Stat, autorități de management ale proiectelor finanțate extern)* - în vederea schimbului de date operative privind beneficiarii, contractele, riscurile identificate și istoricul neregulilor;

10.7. *Sisteme de gestiune financiară și contabilă* utilizate în cadrul programelor de finanțare naționale sau externe, pentru verificarea și corelarea datelor privind utilizarea fondurilor și detectarea eventualelor anomalii.

11. Interacțiunea cu aceste sisteme va fi realizată în conformitate cu standardele naționale de interoperabilitate, cerințele de securitate cibernetică, principiul minimizării datelor și regulile de protecție a datelor cu caracter personal. Comunicarea între platforme se va efectua prin canale securizate, iar toate schimburile de date vor fi documentate și supuse mecanismelor de audit.

Capitolul V. Structura organizațională a SI „MCAF”

12. Proprietarul SI „MCAF” este statul, care își realizează dreptul de proprietate, de gestionare și utilizare a datelor din sistemul informațional.

13. Posesorul și deținătorul SI „MCAF” este Inspectoratul Control Financiar de Stat, instituție care este responsabilă de asigurarea dezvoltării, implementării, operării și întreținerii sistemului pe întreaga durată a ciclului său de viață.

14. Administratorul tehnic al SI „MCAF” este Instituția Publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”, care își exercită atribuțiile în conformitate cu actele normative în domeniul administrării tehnice și menținerii sistemelor informaționale de stat.

15. Utilizatorii SI „MCAF” sunt persoanele desemnate din cadrul instituțiilor competente, cărora le sunt atribuite drepturi de acces în funcție de responsabilitățile funcționale, precum și persoanele fizice și juridice care pot depune sesizări privind nereguli sau suspiciuni de fraudă.

16. În figura 1 sunt ilustrate, într-o formă grafică, principalele părți implicate/instituțiile statului care vor avea roluri active în furnizarea datelor pentru gestionarea și soluționarea dosarelor aflate în lucru:

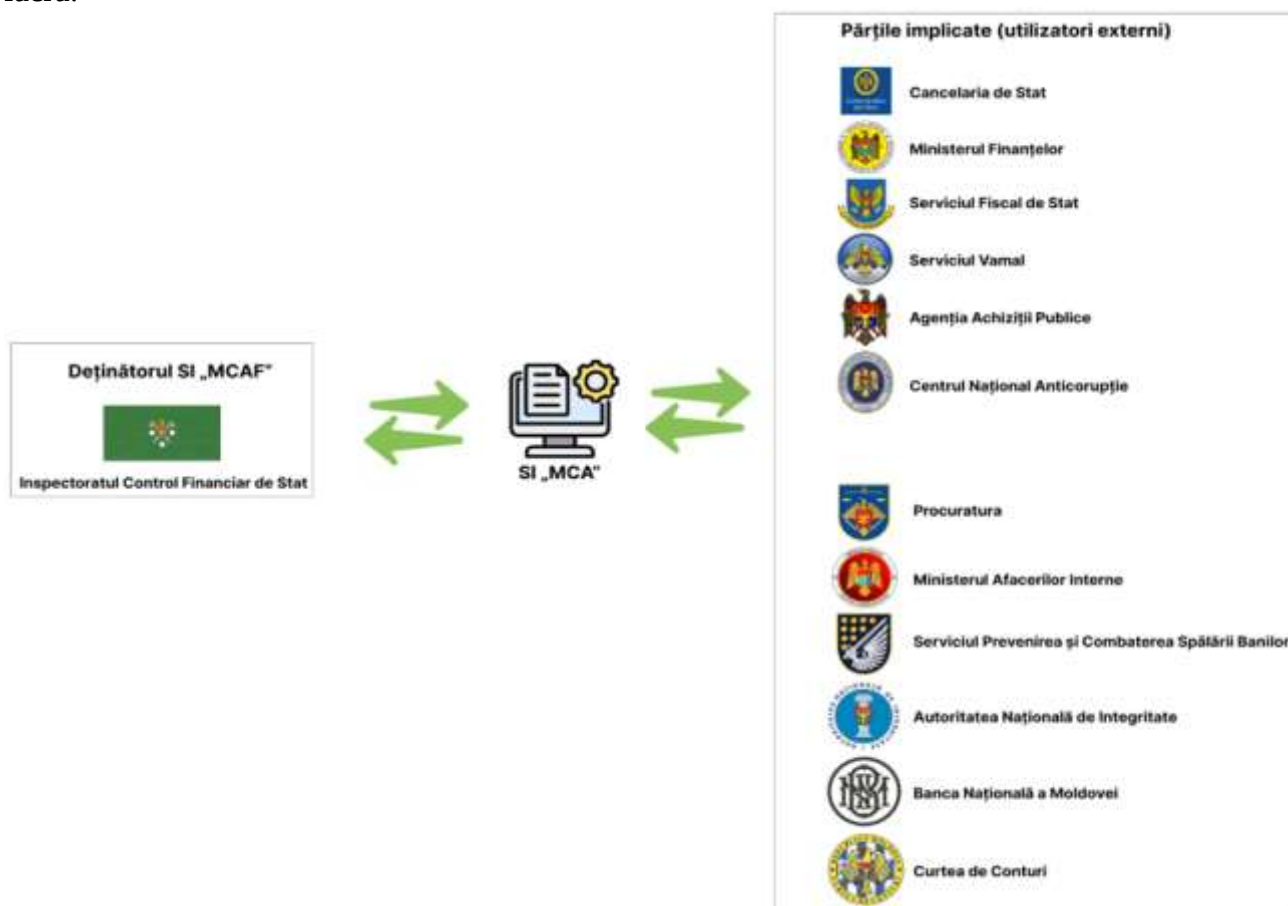

Figura 1. Furnizorii de date

16.1. *Cancelaria de Stat* are rolul de coordonare a activităților interinstituționale legate de implementarea proiectelor și programelor de asistență externă. În cadrul SI „MCAF”, aceasta furnizează informații privind derularea proiectelor, eventualele nereguli sau riscuri identificate și contribuie la consolidarea cooperării dintre instituțiile publice și partenerii de dezvoltare;

16.2. *Ministerul Finanțelor* este responsabil de gestionarea datelor financiare privind fondurile externe și fluxurile de finanțare. Prin intermediul SI „MCAF”, ministerul transmite informații despre beneficiari, monitorizează utilizarea fondurilor și oferă suport analitic pentru identificarea abaterilor și neregulilor financiare;

16.3. *Serviciul Fiscal de Stat* interacționează cu SI „MCAF” prin furnizarea, prin intermediul Agenției de Guvernare Electronică, a datelor fiscale necesare pentru efectuarea verificărilor și analizelor de risc. Aceste date permit corelarea informațiilor privind contribuabilii și obligațiile fiscale, contribuind astfel la identificarea potențialelor fraude;

16.4. *Serviciul Vamal* oferă sistemului SI „MCAF” acces la datele privind operațiunile de import și export, facilitând documentarea cazurilor suspecte de fraudă vamală sau deturnare a fondurilor. De asemenea, colaborează în cadrul acțiunilor comune de control;

16.5. *Agencia Achiziții Publice* colaborează cu SI „MCAF” prin transmiterea informațiilor despre contractele de achiziție finanțate din fonduri externe. Rolul său este de a asigura transparența și verificarea corectitudinii proceselor de achiziție publică;

16.6. *Inspectoratul Control Financiar de Stat (în continuare – ICFS)* oferă sistemului date privind rezultatele controalelor efectuate la nivelul instituțiilor beneficiare de fonduri. Prin integrarea în SI „MCAF”, Inspectoratul contribuie la centralizarea și analiza neregulilor constatate;

16.7. *Centrul Național Anticorupție* interacționează cu SI „MCAF” prin furnizarea informațiilor referitoare la investigațiile desfășurate în cazurile ce implică fonduri externe. Instituția sprijină sistemul în activitățile de prevenire, detectare și investigare a fraudelor și actelor de corupție;

16.8. *Procuratura* utilizează SI „MCAF” pentru documentarea cazurilor și accesarea informațiilor relevante în procesul de urmărire penală. Instituția contribuie la consolidarea cooperării interinstituționale în gestionarea cazurilor de fraudă și corupție;

16.9. *Ministerul Afacerilor Interne* colaborează cu SI „MCAF” prin furnizarea informațiilor operative și de investigație, necesare în documentarea cazurilor ce afectează interesele financiare ale statului. De asemenea, sprijină activitățile de control și investigare comună;

16.10. *Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor* contribuie la sistemul SI „MCAF” prin transmiterea datelor despre tranzacțiile și activitățile financiare suspecte. Instituția asigură cooperarea și schimbul de informații privind riscurile de fraudă și spălare a banilor;

16.11. *Autoritatea Națională de Integritate* colaborează cu SI „MCAF” prin furnizarea informațiilor despre controalele efectuate privind averile și interesele personale ale subiecților declarării averii și intereselor personale. Aceasta contribuie la identificarea situațiilor care pot genera riscuri de integritate sau conflicte de interese;

16.12. *Banca Națională a Moldovei* interacționează cu SI „MCAF” prin schimbul de informații referitoare la activitățile și tranzacțiile financiare relevante, conform legislației, contribuind la detectarea anomaliilor și riscurilor sistemice care pot indica posibile fraude;

16.13. *Curtea de Conturi* colaborează cu SI „MCAF” prin furnizarea rapoartelor de audit și a constatărilor privind gestionarea fondurilor. Prin integrarea acestor informații, sistemul sprijină procesele de monitorizare, analiză și raportare la nivel național.

17. SI „MCAF” va furniza un mecanism dinamic și flexibil de configurare a rolurilor și drepturilor deținute de utilizatori. La implementarea SI „MCAF” următoarele roluri, conform figurii 2, urmează a fi implementate:

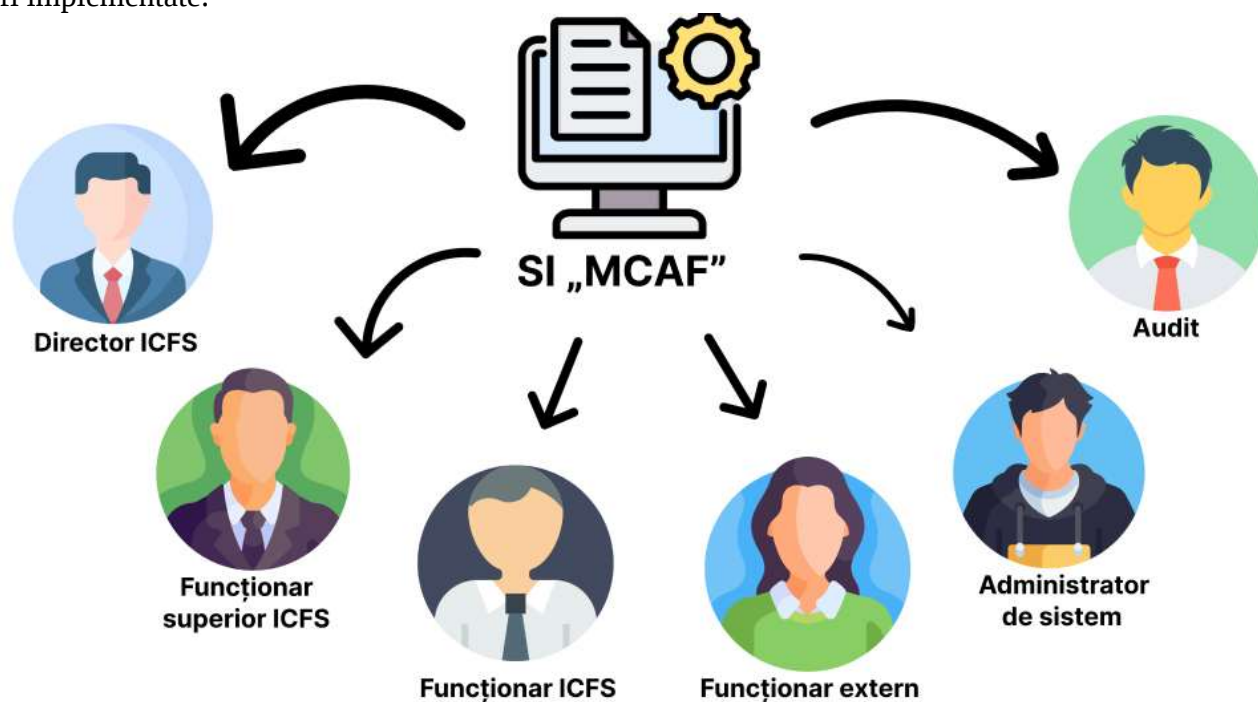

Figura 2. Rolurile în cadrul Sistemului Informațional

17.1. *Director ICFS* - utilizator în cadrul sistemului, responsabil de aprobarea finală a documentelor, sesizărilor, deciziilor și rapoartelor transmise de funcționarii și funcționarii superiori ICFS. Funcționalități disponibile rolului:

17.1.1. Autentificare în sistem prin serviciul guvernamental de autentificare și al accesului (MPass);

17.1.2. Vizualizarea tuturor sesizărilor, dosarelor și documentelor care necesită aprobare la nivel de conducere;

17.1.3. Semnarea electronică a documentelor și deciziilor transmise de funcționarii și funcționarii superiori ICFS;

17.1.4. Validarea finală a închiderii investigațiilor;

17.1.5. Monitorizarea indicatorilor generali de activitate și performanță ai ICFS;

17.1.6. Acces la vizualizarea consolidată a tuturor dosarelor active și istorice, fără posibilitatea modificării datelor operative;

17.1.7. Primirea notificărilor privind documentele și acțiunile ce necesită semnătură.

17.2. *Funcționar superior ICFS* - utilizator cu drepturi avansate, responsabil de validarea, aprobarea și coordonarea activităților funcționarilor subordonați. Funcționalități disponibile rolului:

17.2.1. Autentificare în sistem prin serviciul guvernamental de autentificare și al accesului (MPass);

17.2.2. Vizualizarea și validarea sesizărilor și dosarelor create de funcționarii ICFS;

17.2.3. Aprobarea inițierii investigațiilor și desemnarea echipelor responsabile;

17.2.4. Gestionarea fluxului de lucru pentru cazurile active (alocare, redirecționare, suspendare, închidere);

17.2.5. Vizualizarea rapoartelor consolidate și a indicatorilor statistici;

17.2.6. Gestionarea accesului limitat al funcționarilor la dosarele sub coordonare;

17.2.7. Validarea transmiterii informațiilor către organele de drept.

17.3. *Funcționar ICFS* - utilizator operațional al sistemului, responsabil de introducerea, actualizarea și consultarea datelor referitoare la sesizări și investigații. Funcționalități disponibile rolului:

17.3.1. Autentificare în sistem prin serviciul guvernamental de autentificare și al accesului (MPass);

17.3.2. Vizualizarea tabloului de bord personal (taskuri, notificări, dosare active);

17.3.3. Completarea și transmiterea sesizărilor către funcționarii superiori;

17.3.4. Crearea și gestionarea dosarelor de investigație (în limitele competenței atribuite);

17.3.5. Atașarea documentelor și probelor electronice la dosare;

17.3.6. Actualizarea stadiului investigației;

17.3.7. Consultarea registrelor și bazelor de date integrate (în funcție de permisiuni);

17.3.8. Generarea de rapoarte operaționale;

17.3.9. Primirea notificărilor automate privind modificările din dosarele atribuite;

17.3.10. Participarea la schimbul de informații cu funcționarii externi (prin interfață securizată).

17.4. *Funcționar extern* - reprezentant al unei instituții partenere sau colaboratoare (de ex. SFS, SV, MF, alte autorități), care interacționează cu sistemul pentru transmiterea sau recepționarea informațiilor relevante. Funcționalități disponibile rolului:

17.4.1. Autentificare în sistem prin MPass (nivel corespunzător identității instituționale);

17.4.2. Vizualizarea și descărcarea datelor/informațiilor partajate de ICFS;

17.4.3. Transmiterea către ICFS a documentelor, sesizărilor sau informațiilor complementare;

17.4.4. Răspuns la solicitări de date din partea funcționarilor ICFS;

17.4.5. Consultarea statutului solicitărilor trimise;

17.4.6. Acces limitat la modulele sistemului, conform protocolului de colaborare;

17.4.7. Notificare automată privind actualizările relevante.

17.5. *Administrator de sistem* - responsabil de administrarea tehnică a sistemului, gestionarea conturilor de utilizator, a drepturilor de acces și asigurarea funcționării optime a infrastructurii informatice. Funcționalități disponibile rolului:

17.5.1. Administrarea conturilor utilizatorilor (creare, suspendare, reactivare);

17.5.2. Atribuirea și modificarea rolurilor și permisiunilor în sistem;

17.5.3. Monitorizarea utilizării resurselor și performanței sistemului;

17.5.4. Administrarea jurnalelor de sistem și efectuarea backupurilor;

17.5.5. Gestionarea versiunilor aplicației și actualizărilor software;

17.5.6. Suport tehnic și rezolvarea incidentelor raportate;

17.5.7. Generarea rapoartelor de audit tehnic și securitate.

17.6. *Audit* - utilizator independent, cu acces doar în regim de citire, destinat verificării conformității, trasabilității și integrității datelor din sistem. Funcționalități disponibile rolului:

- 17.6.1. Acces securizat la jurnalele electronice de activitate;
- 17.6.2. Vizualizarea istoricului acțiunilor utilizatorilor;
- 17.6.3. Consultarea rapoartelor de audit privind accesările, modificările și operațiunile efectuate;
- 17.6.4. Generarea de rapoarte privind conformitatea cu politicile interne și reglementările legale;
- 17.6.5. Verificarea respectării regulilor de acces și a nivelurilor de autorizare.

Capitolul VI. Documentele SI „MCAF”

18. În cadrul SI „MCAF” se gestionează următoarele categorii de documente:

18.1. *documente de intrare* - care constituie temeiul legal și operațional pentru înregistrarea, actualizarea și procesarea datelor în sistem;

18.2. *documente de ieșire* - generate în rezultatul funcționării sistemului și utilizate în activitățile de monitorizare, coordonare, analiză și raportare;

18.3. *documente tehnologice* - elaborate în scopul asigurării operabilității, interoperabilității și securității sistemului.

19. Documentele de intrare includ setul de acte și informații utilizate pentru inițierea, raportarea și documentarea situațiilor ce implică riscuri, nereguli sau suspiciuni de fraudă. Acestea includ, fără a se limita la:

19.1. Sesizări privind nereguli sau suspiciuni de fraudă, depuse de:

19.1.1. persoane fizice sau juridice;

19.1.2. raportori interni din cadrul instituțiilor publice;

19.1.3. instituții ale statului cu atribuții de control sau investigare;

19.1.4. parteneri externi de dezvoltare.

19.2. Rapoarte interne ale instituțiilor implicate, inclusiv:

19.2.1. rapoarte de control financiar;

19.2.2. note de constatare;

19.2.3. procese-verbale privind verificări tematice;

19.2.4. notificări privind risc sporit sau incidente repetate.

19.3. Date și informații recepționate prin interoperabilitate, provenite de la alte sisteme informaționale de stat, cum ar fi:

19.3.1. informații fiscale și vamale;

19.3.2. date despre proiecte finanțate din surse externe;

19.3.3. date privind beneficiarii programelor publice;

19.3.4. informații contabile și financiare relevante.

19.4. Documente justificative transmise în format electronic, precum:

19.4.1. documente contabile sau financiare;

19.4.2. contracte, anexe, facturi și rapoarte de cheltuieli;

19.4.3. documente de corespondență oficială;

19.4.4. dovezi, fișiere media sau documente informative atașate sesizărilor.

20. Documentele de ieșire reprezintă setul de informații generate automat sau manual de sistem, utilizate pentru luarea deciziilor, monitorizare și raportare. Acestea includ:

20.1. Rapoarte privind gestionarea sesizărilor, inclusiv:

20.1.2. confirmări de înregistrare;

20.1.3. extrase privind stadiul examinării;

20.1.4. informări privind rezultatele evaluării preliminare;

20.1.5. răspunsuri oficiale către raportori sau instituțiile implicate.

20.2. Documente analitice, precum:

20.2.1. rapoarte statistice privind tipurile și frecvența neregulilor;

20.2.2. analize de risc și tendințe;

20.2.3. sinteze privind evoluția indicatorilor antifraudă;

20.2.4. rapoarte tematice destinate conducerii ICFS și altor autorități interesate.

20.3 Documente de coordonare interinstituțională, cum ar fi:

20.3.1. notificări transmise altor autorități;

20.3.2. solicitări de completare a datelor;

20.3.3. extrase generate pentru partenerii externi de dezvoltare.

20.4. Acte generate în cadrul dosarelor electronice, inclusiv:

20.4.1. fișe de dosar;

20.4.2. note conceptuale privind acțiunile întreprinse.

21. Documentele tehnologice sunt utilizate pentru funcționarea tehnică, operarea, securitatea și administrarea sistemului. Acestea includ:

21.1. Proceduri tehnice și ghiduri de utilizare, precum:

21.1.1. instrucțiuni pentru operatori și administratori;

21.1.2. proceduri operaționale standard;

21.1.3. manuale privind fluxurile de procesare.

21.2. Documentație pentru instalare, configurare și interoperabilitate, care include:

21.2.1. cerințe privind infrastructura hardware și software;

21.2.2. specificații ale interfețelor programatice;

21.2.3. protocoale de schimb de date cu serviciile MPass, MLog, MConnect, MNotify, MSign.

21.3. Documente privind securitatea informațională, inclusiv:

21.3.1. politici de acces și autentificare;

21.3.2. proceduri de protecție și criptare a datelor;

21.3.3. protocoale de prevenire și reacție la incidente cibernetice.

21.4. Documente de administrare și mentenanță, precum:

21.4.1. proceduri de backup și restaurare;

21.4.2. manuale pentru monitorizarea performanței și integrității datelor.

Capitolul VII. Spațiul informațional al SI „MCAF”

22. În cadrul SI „MCAF” se gestionează un ansamblu de obiecte informaționale esențiale pentru funcționarea proceselor de monitorizare, investigare și raportare a neregulilor și riscurilor asociate gestionării resurselor publice și externe. Obiectele informaționale constituie unitățile principale de date ale sistemului, fiind structurate și administrate conform cadrului normativ aplicabil și necesităților operaționale ale autorităților implicate.

23. Obiectele informaționale de bază a sistemului sunt următoarele (reprezentate grafic în figura 3):

23.1. Obiectul „Sesizare”;

23.2. Obiectul „Dosar antifraudă”;

23.3. Obiectul „Entitate monitorizată”;

23.4. Obiectul „Utilizator al sistemului”;

23.5. Obiectul „Raport”;

23.6. Obiectul „Eveniment de sistem (Log)”;

23.7. Obiectul „Clasificator / Nomenclator”.

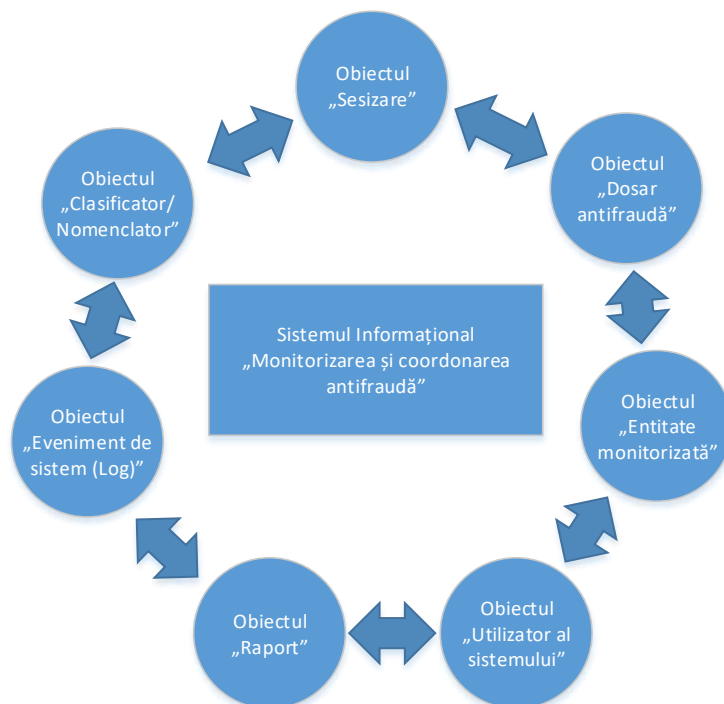

Figura 3. Obiectele informaționale de bază

24. *Obiectul „Sesizare”* - Include informații privind notificările depuse de raportori, persoane fizice, juridice sau instituții, referitoare la posibile nereguli, abateri, fraude, conflicte de interese sau alte incidente aferente utilizării fondurilor publice și externe. Elemente tipice:

- 24.1. identificator sesizare;
- 24.2. date despre raportor (în funcție de tipul raportării: nominală sau anonimă);
- 24.3. circumstanțele sesizării;
- 24.4. descrierea neregulii sau suspiciunii;
- 24.5. documente justificative anexate;
- 24.6. data și modalitatea depunerii;
- 24.7. statutul sesizării (înregistrată, în examinare, soluționată).

25. *Obiectul „Dosar antifraudă”* – reprezintă unitatea centrală de gestiune a activităților de analiză, verificare și coordonare a acțiunilor întreprinse în legătură cu o sesizare sau situație de risc. Elemente tipice:

- 25.1. identificator dosar;
- 25.2. date generale despre dosar;
- 25.3. participanți și instituții implicate;
- 25.4. documente interne generate pe parcursul procesării dosarului;
- 25.5. decizii, măsuri, concluzii și recomandări;
- 25.6. istoricul tuturor acțiunilor reprezentând trasabilitatea completă.

26. *Obiectul „Entitate monitorizată”* - reprezintă datele privind instituțiile publice, operatorii economici sau alți beneficiari ai fondurilor publice și externe supuși proceselor de monitorizare sau investigație. Elemente tipice:

- 26.1. identificare (denumire, IDNO, statut);
- 26.2. programe/ granturi/ proiecte în derulare;
- 26.3. istoricul controalelor și verificărilor;
- 26.4. persoanele responsabile și date de contact.

27. *Obiectul „Utilizator al sistemului”* - include informații despre utilizatorii autorizați ai SI „MCAF”, Elemente tipice:

27.1. identificator al obiectului informațional - numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) preluat din Registrul de stat al populației sau, după caz, numărul de identificare de stat al unități de drept (IDNO) preluat din Registrul de stat al unităților de drept;

- 27.2. roluri și drepturi de acces;
- 27.3. instituția de apartenență;
- 27.4. istoricul acțiunilor efectuate în sistem.

28. *Obiectul „Raport”* - include rezultatele consolidate ale proceselor de monitorizare și evaluare. Elemente tipice:

- 28.1. identificator raport;
- 28.2. statistici privind sesizările;
- 28.3. rapoarte pentru Guvern, donatori, instituții de control.

29. *Obiectul „Eveniment de sistem (Log)”* - gestionează toate evenimentele de audit, inclusiv autentificări, modificări de date, accesări, erori, încercări neautorizate de acces, conform cerințelor MLog. Elemente tipice:

- 29.1. identificator eveniment de sistem;

30. *Obiectul „Clasificator / Nomenclator”* - Include liste standardizate utilizate în întregul sistem, cum ar fi:

- 30.1. identificator clasificator/nomenclator;
- 30.1. categorii de sesizări;
- 30.2. tipuri de documente;
- 30.3. statutul sesizărilor și dosarelor;
- 30.4. instituții și autorități publice;
- 30.5. clasificatoare de interoperabilitate.

31. Scenariile operaționale asociate fiecărui obiect informațional gestionat în cadrul SI „MCAF”. Scenariile descriu ciclul de viață al datelor, interacțiunile principale ale utilizatorilor cu sistemul și regulile specifice de procesare.

- 31.1. *Obiectul „Sesizare”* - scenarii principale:

- 31.1.1. Depunerea unei sesizări:

- 31.1.1.1. Raportorul completează formularul electronic;
- 31.1.1.2. Sistemul validează datele obligatorii și atribuie număr unic de înregistrare.
- 31.1.2. Evaluarea preliminară a sesizării:
  - 31.1.2.1. Funcționarul ICFS verifică conformitatea formală;
  - 31.1.2.2. Sistemul generează statut „în examinare” și notifică raportorul (dacă nu este anonim).
- 31.1.3. Transmiterea spre analiză detaliată:
  - 31.1.3.1. Sesizarea este asociată unui dosar antifraudă existent sau generează un dosar nou.
- 31.1.4. Soluționarea și arhivarea:
  - 31.1.4.1. Se întocmește decizia finală;
  - 31.1.4.2. Statutul sesizării devine „soluționată”, iar documentele rămân arhivate în dosarul aferent.
- 31.2. *Obiectul „Dosar antifraudă”* - scenarii principale:
  - 31.2.1. Crearea unui dosar:
    - 31.2.1.1. Sistemul creează dosar nou la primirea unei sesizări relevante sau a unui risc confirmat.
  - 31.2.2. Actualizarea dosarului:
    - 31.2.2.1. Documentele, măsurile și rezultatele intermediare sunt încărcate continuu;
    - 31.2.2.2. Sistemul păstrează istoricul modificărilor.
  - 31.2.3. Închiderea dosarului:
    - 31.2.3.1. Se emit concluziile finale și recomandările;
    - 31.2.3.2. Dosarul se arhivează cu statutul final (Soluționat/Anulat).
- 31.3. *Obiectul „Entitate monitorizată”* - scenarii principale:
  - 31.3.1. Înregistrarea unei entități:
    - 31.3.1.1. Sistemul importă date din surse externe;
    - 31.3.1.2. Asocierea cu dosare și sesizări.
- 31.4. *Obiectul „Utilizator al sistemului”* - scenarii principale:
  - 31.4.1. Autentificarea în sistem:
    - 31.4.1.1. Utilizatorul accesează SI „MCAF” prin MPass.
  - 31.4.2. Atribuirea rolurilor:
    - 31.4.2.1. Administratorul de sistem acordă sau revocă drepturi.
  - 31.4.3. Monitorizarea activităților utilizatorului:
    - 31.4.3.1. Sistemul înregistrează toate acțiunile în logurile de audit.
- 31.5. *Obiectul „Raport”* - scenarii principale:
  - 31.5.1. Generarea rapoartelor periodice:
    - 31.5.1.1. Sistemul compilează date privind sesizările și dosarele.
  - 31.5.2. Exportul și distribuirea:
    - 31.5.2.1. Rapoartele pot fi exportate în formatele aprobate (PDF, XLSX).
  - 31.5.3. Vizualizări interactive:
    - 31.5.3.1. Utilizatorii interni pot accesa tablouri de bord (dashboards).
- 31.6. *Obiectul „Eveniment de sistem (Log)”* - scenarii principale:
  - 31.6.1. Înregistrarea evenimentelor de audit:
    - 31.6.1.1. Autentificări, accesări și modificări sunt logate automat.
  - 31.6.2. Monitorizarea tentativelor neautorizate:
    - 31.6.2.1. Sistemul generează alerte către administrator.
  - 31.6.3. Exportul logurilor în MLog:
    - 31.6.3.1. Conform standardelor de securitate.
- 31.7. *Obiectul „Clasificator / Nomenclator”* - scenarii principale:
  - 31.7.1. Actualizarea clasificatoarelor/nomenclatoarelor:
    - 31.7.1.1. Administratorul poate actualiza clasificatoarele/nomenclatoarele.
  - 31.7.2. Propagarea modificărilor:
    - 31.7.2.1. Sistemul actualizează automat obiectele dependente.
  - 31.7.3. Integrarea cu nomenclatoare externe:
    - 31.7.3.1. Sincronizare periodică cu sistemele naționale interoperabile.

32. Dacă pentru înregistrarea datelor referitoare la monitorizarea și coordonarea antifraudă este necesară preluarea informațiilor disponibile în resursele informaționale ale altor autorități publice, acestea sunt consumate și furnizate prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și securitatea informațională, inclusiv cu utilizarea MConnect Events, în vederea automatizării Public fluxurilor de date și realizării

funcționalităților/serviciilor proactive, în conformitate cu „Ghidul de integrare: MConnect Events” publicat de Agenția de Guvernare Electronică (AGE).

Capitolul VIII. Spațiul tehnologic al SI „MCAF”

33. Fluxul operațional constă din pașii următori, reprezentat grafic în figura 4:

33.1. Raportare sesizare – înregistrarea unei sesizări privind existența unei situații, acțiuni sau inacțiuni care poate constitui obiect al examinării. În această etapă se consemnează circumstanțele faptice inițiale, sursa sesizării, data raportării, precum și orice informații ori materiale justificative puse la dispoziție;

33.2. Deschidere dosar – cazul în care, în urma examinării preliminare, se constată necesitatea efectuării unor verificări, urmează deschiderea unui dosar, care se atribuie unui identificator unic și în cadrul căruia sunt administrate toate actele și informațiile aferente. În această etapă se stabilesc responsabilul desemnat, categoria juridică a cazului, precum și statutul procesual inițial, în conformitate cu prevederile normative incidente;

33.3. Agregarea informațiilor aferente dosarului – în vederea realizării unei examinări complete și obiective, se efectuează colectarea, solicitarea și centralizarea tuturor informațiilor relevante. Acestea pot proveni din registre oficiale, sisteme informaționale de la instituții publice, după caz. Activitățile întreprinse includ verificarea veridicității datelor, corelarea acestora și completarea informațiilor necesare pentru fundamentarea soluției ce urmează a fi emisă;

33.4. Documentarea materialelor – materialele și informațiile administrate sunt sistematizate și consemnate în actele dosarului. Documentarea se realizează cu respectarea cerințelor de formă și conținut stabilite de cadrul normativ aplicabil, asigurându-se integritatea, acuratețea și trasabilitatea elementelor probatorii;

33.5. Decizie – pe baza materialelor acumulate în dosar, autoritatea competentă deliberază și adoptă decizia corespunzătoare cadrului legal. Decizia este motivată în fapt și în drept, indicând circumstanțele constatate, temeiurile juridice aplicate, precum și măsurile dispuse, după caz. Actul decizional se consemnează formal și devine parte integrantă a dosarului;

33.6. Arhivare dosar – după emiterea deciziei și finalizarea procedurii, dosarul se închide și se transmite spre arhivare, în conformitate cu normele privind evidența și păstrarea documentelor. Arhivarea asigură conservarea, accesibilitatea și integritatea actelor dosarului pentru eventuale verificări ulterioare, audit, controale sau alte necesități legale.

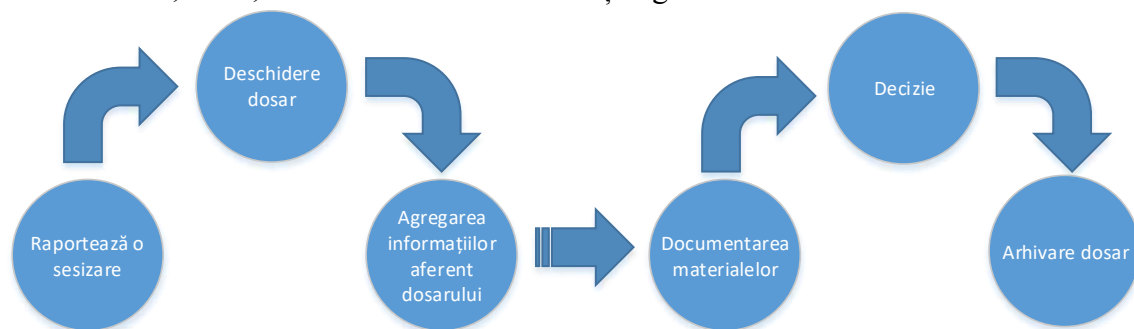

Figura 4. Fluxul operațional

34. SI „MCAF” utilizează standarde deschise și este compatibil cu sistemele informaționale care aplică atât standarde non-proprietare, cât și standarde tehnologice existente la nivel guvernamental.

35. Arhitectura complexului software-hardware, precum și lista produselor software și a echipamentelor tehnice necesare pentru crearea infrastructurii informaționale se stabilesc de către posesorul SI „MCAF” la etapele ulterioare de dezvoltare și implementare a sistemului, cu respectarea următoarelor principii:

35.1. implementarea unei soluții bazate pe arhitectura orientată pe servicii (Service-Oriented Architecture – SOA), care să permită reutilizarea funcționalităților SI „MCAF” în dezvoltările ulterioare, fără afectarea funcționării existente;

35.2. implementarea mecanismelor de arhivare (backup) periodică și de restabilire rapidă a datelor în caz de incidente operaționale sau de securitate.

36. SI „MCAF” va asigura posibilitatea de scalare verticală și orizontală a resurselor hardware, pentru a garanta suportul necesar în exploatare, atât în regim normal de lucru, cât și în perioadele de vârf generate de creșterea numărului de utilizatori și a volumelor de date procesate.

37. Sistemul de comunicații utilizat de SI „MCAF” se va baza pe infrastructura rețelilor guvernamentale, asigurând conectivitate permanentă și posibilitatea de acces la internet. Configurarea infrastructurii va fi realizată astfel încât să ofere nivele corespunzătoare de performanță, disponibilitate și capacitate.

38. Interfața utilizator a SI „MCAF” se va adapta automat la diferite rezoluții și tipuri de dispozitive, pentru a permite utilizarea sistemului atât pe stații fixe, cât și pe dispozitive mobile, cu păstrarea funcționalităților și accesibilității.

39. SI „MCAF” va fi găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și va fi compatibil cu serviciile de găzduire bazate pe tehnologii de tip container, în vederea asigurării portabilității, elasticității și eficienței resurselor utilizate. Diagrama de arhitectură este prezentată în figura 5.

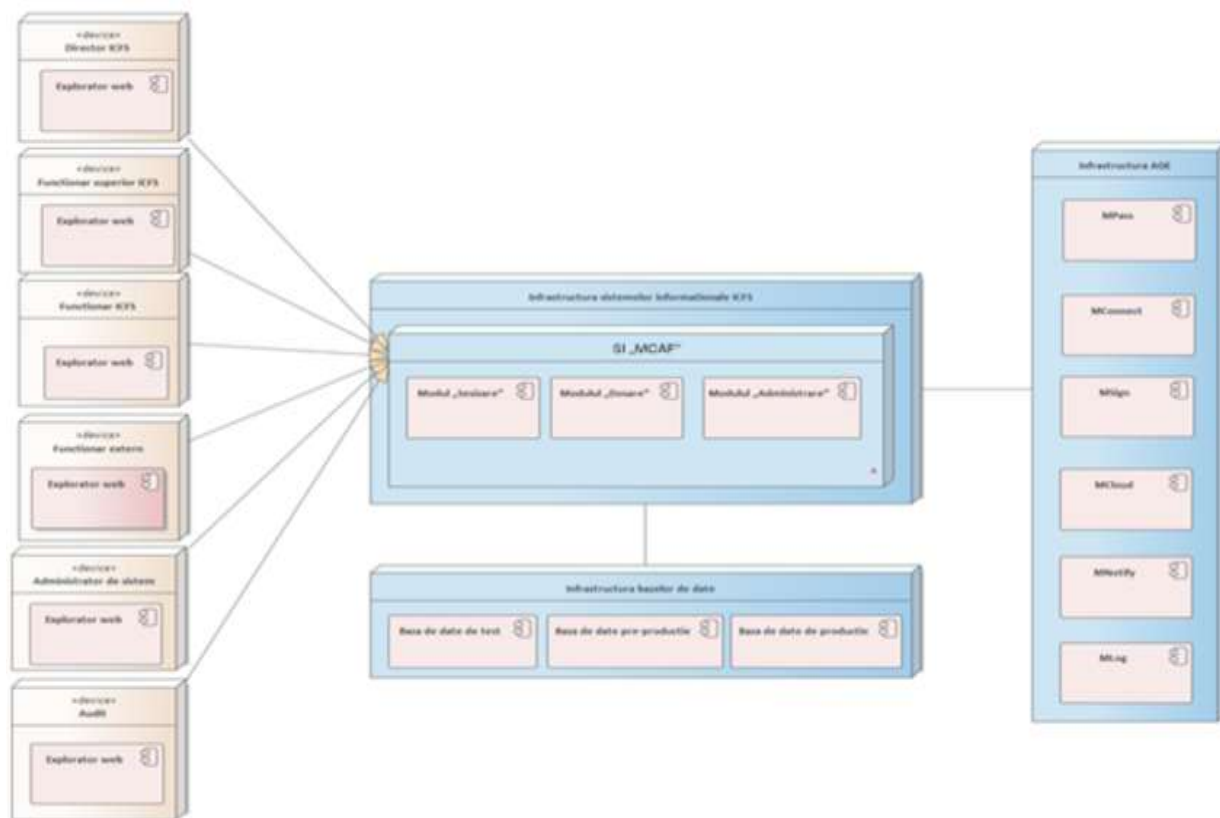

Figura 5. Diagrama de arhitectură

Capitolul IX. Asigurarea securității informaționale a SI „MCAF”

40. Securitatea informațională a SI „MCAF” reprezintă totalitatea măsurilor tehnice, organizatorice și procedurale destinate protecției datelor și proceselor de prelucrare împotriva acțiunilor accidentale sau intenționate, naturale sau artificiale, care pot cauza prejudicii posesorului, deținătorului sau utilizatorilor sistemului.

41. Asigurarea securității informaționale va fi realizată în strictă conformitate cu Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, precum și cu actele normative din domeniul protecției datelor cu caracter personal.

42. Pentru gestionarea riscurilor, posesorul și deținătorul SI „MCAF” va implementa o Politică generală de securitate, care va include obligații privind instruirea personalului, audituri periodice de securitate, monitorizarea implementării regulilor și identificarea domeniilor care necesită îmbunătățiri.

43. Pentru a garanta protecția datelor și funcționarea fiabilă a SI „MCAF”, posesorul, deținătorul și registratorii vor aplica următoarele măsuri esențiale:

43.1. Măsuri organizatorice:

43.1.1. implementarea unei politici interne de securitate;

43.1.2. instruirea continuă a personalului privind riscurile informatice;

43.1.3. controlul accesului fizic în încăperile unde se află infrastructura sistemului;

43.1.4. utilizarea exclusivă a tehnologiilor certificate și conforme cadrului normativ.

43.2. Măsuri tehnice:

- 43.2.1. utilizarea mecanismelor de autentificare și autorizare prin MPass;
- 43.2.2. implementarea semnăturii electronice pentru garantarea integrității;
- 43.2.3. aplicarea firewall-urilor, soluțiilor antivirus și anti-spam la nivel de platformă;
- 43.2.4. utilizarea unui sistem de detectare și prevenire a intruziunilor;
- 43.2.5. asigurarea comunicării sigure între componente prin protocoale criptate;
- 43.2.6. realizarea copiilor de rezervă (backup) și proceduri de recuperare (restore);
- 43.2.7. monitorizarea și înregistrarea evenimentelor prin MLog.
- 43.3. Măsuri privind protecția datelor cu caracter personal:
  - 43.3.1. prelucrarea exclusivă a datelor necesare scopului legal;
  - 43.3.2. aplicarea măsurilor tehnice pentru prevenirea distrugerii, modificării, copierii sau răspândirii neautorizate a datelor;
  - 43.3.3. respectarea drepturilor subiecților de date.
- 44. Principalele pericole la adresa securității informaționale a SI „MCAF” includ, dar nu se limitează la:
  - 44.1. Pericole legate de date:
    - 44.1.1. colectarea, stocarea și utilizarea ilegală a datelor;
    - 44.1.2. încălcarea tehnologiei de prelucrare;
    - 44.1.3. interceptarea, copierea sau falsificarea informației;
    - 44.1.4. scurgerea informațiilor prin canale tehnice.
  - 44.2. Pericole legate de infrastructură:
    - 44.2.1. deteriorarea, nimicirea sau distrugerea echipamentelor;
    - 44.2.2. instalarea de dispozitive neautorizate de interceptare;
    - 44.2.3. utilizarea tehnologiilor necertificate sau vulnerabile.
  - 44.3. Pericole cibernetice:
    - 44.3.1. atacuri informatice, malware, programe care afectează funcționarea normală;
    - 44.3.2. acces neautorizat la baze de date și aplicație;
    - 44.3.3. compromiterea cheilor criptografice și a altor mecanisme de protecție.
  - 44.4. Pericole legale sau procedurale:
    - 44.4.1. nerespectarea restricțiilor privind răspândirea informației;
    - 44.4.2. încălcarea Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.
- 45. Pentru atingerea obiectivelor de securitate, SI „MCAF” dispune de următoarele mecanisme de securitate:
  - 45.1. *Semnătura electronică* – mecanism care asigură integritatea și non-repudierea datelor înregistrate în SI MCAF;
  - 45.2. *Firewall* – filtrul firewall face parte din arhitectura tehnică a platformei tehnologice (MCloud), oferind protecție împotriva accesului neautorizat din exterior;
  - 45.3. *Antivirus/anti-spam* – soluțiile hardware și/sau software asigură protecția antivirus și antispam pentru toate serverele. Fișierele încărcate în SI „MCAF” sunt scanate, iar în cazul detectării unui fișier infectat, procedura de încărcare este oprită, iar fișierul este respins;
  - 45.4. *Sistem de detectare a intruziunilor* – detectează accesul neautorizat la nivelul componentelor de sistem ale SI „MCAF”;
  - 45.5. *Comunicare sigură* – schimbul de informații confidențiale între serverele web și utilizatori este securizat;
  - 45.6. *Backup sistematic al datelor* – permite recuperarea rapidă și fiabilă a datelor în cazul unui incident care a dus la pierderea sau deteriorarea acestora;
  - 45.7. *Instrument de înregistrare a evenimentelor de audit* – toate activitățile desfășurate de utilizatori, inclusiv încercările de conectare nereușite, sunt monitorizate și înregistrate în jurnalele SI „MCAF”, cu acces strict limitat utilizatorilor neautorizați.

Capitolul X. Încheiere.

46. Implementarea SI „MCAF” va consta în crearea unei soluții moderne de colaborare, gestiune și automatizare a fluxurilor de lucru aferente sesizărilor și investigațiilor antifraudă, precum și în dezvoltarea unei arhive electronice centralizate a tuturor dosarelor și documentelor aferente sesizărilor și măsurilor dispuse. Se preconizează:

46.1. Îmbunătățirea calității și relevanței informațiilor, asigurând integritatea, exactitatea, accesibilitatea, comparabilitatea și coerența datelor colectate și procesate în cadrul sistemului;

46.2. Creșterea transparenței și a eficienței procesului decizional prin furnizarea rapidă de informații corecte și consistente către toate autoritățile implicate în monitorizarea și investigarea neregulilor;

46.3. Reducerea consumului de resurse materiale (hârtie, rechizite) și optimizarea fluxurilor de lucru prin digitalizarea proceselor;

46.4. Asigurarea continuității și securității datelor prin proceduri automate de backup, arhivare și restaurare a documentelor electronice;

46.5. Facilitarea comunicării și colaborării între instituțiile implicate în prevenirea și investigarea fraudelor, prin acces la informații centralizate și actualizate.

47. Implementarea SI „MCAF” va aduce următoarele beneficii concrete:

47.1. Creșterea transparenței activităților desfășurate de autoritățile implicate în gestionarea și investigarea sesizărilor de nereguli și fraude;

47.2. Securizarea accesului la date și aplicații, prin aplicarea politicilor de securitate, profilurilor de identitate și soluțiilor de gestiune a accesului;

47.3. Acces la informații autentice și consistente pentru toate autoritățile și persoanele implicate în investigarea și monitorizarea dosarelor;

47.4. Reducerea timpului de răspuns și sprijin decizional, prin acces rapid la date și rapoarte consolidate;

47.5. Acces rapid și garantat la date și informații, indiferent de locația utilizatorului;

47.6. Informarea continuă și promptă a părților interesate în derularea sesizărilor și investigațiilor antifraudă, inclusiv prin acces online la dosarele electronice;

47.7. Îmbunătățirea calității informațiilor prin asigurarea relevanței, integrității, exactității și coerenței acestora;

47.8. Consolidarea unei arhive digitale a dosarelor și documentelor procesate, cu proceduri automate de salvare și restaurare pentru protecția pe termen lung a datelor.

48. Implementarea sistemului se va face în conformitate cu Reglementarea tehnică „Procesele ciclului de viață al software-lui” RT 38370656-002:2006 și va avea următoarele activități obligatorii:

48.1. Analiza, proiectarea, dezvoltarea, implementarea și testarea tuturor componentelor informatice;

48.2. Livrarea și instalarea bunurilor constitutive ale sistemului, precum și efectuarea tuturor lucrărilor aferente punerii în funcțiune a acestuia;

48.3. Accepțanța, punerea în funcțiune, garanție și suportul operațional pentru componentele sistemului și pentru sistemul integrat;

48.4. Managementul implementării proiectului, inclusiv pregătirea și livrarea documentației aferente proiectului, în conformitate cu specificațiile tehnice;

48.5. Trainingul și transferul de know-how corespunzător, atât pentru operarea sistemului, cât și pentru înregistrarea în sistem a procedurilor administrative;

48.6. Mentenanța activă a sistemului este perioada în care dezvoltatorul sistemului își asumă obligațiunea față de Inspectoratul Control Financiar de Stat de a-l asista în menținerea capacității SI „MCAF” de a presta servicii, precum și de a modifica produsul software, păstrând integritatea lui.

Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (în continuare – *Regulament*) stabilește drepturile și obligațiile utilizatorilor acesteia aferente creării, exploatării și ținerii resursei informaționale, modalitatea de ținere a resursei informaționale, procedura de înregistrare, de modificare, de completare și de radiere a datelor, procedura de interacțiune cu furnizorii de date și măsurile privind asigurarea securității resursei informaționale.

2. Resursa informațională formată de Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (în continuare – *RI MCAF*) este un registru departamental de stat și constituie unica platformă informațională de automatizare a procesului de colectare, analiză și gestionare centralizată a datelor privind neregulile și riscurile de fraudă, precum și coordonarea interinstituțională a acțiunilor de prevenire și monitorizare a utilizării fondurilor publice și externe. RI MCAF va contribui la facilitarea schimbului de date între autoritățile naționale în domeniul prevenirii, depistării și combaterii fraudei, la creșterea capacității de analiză și la coordonarea intervențiilor instituționale în situațiile ce necesită o reacție promptă și bine fundamentată.

Capitolul II. Subiecții raporturilor juridice în domeniul creării și ținerii RI MCAF

3. Subiecții din domeniul creării, exploatării și al utilizării RI MCAF sunt:

- 3.1. proprietarul;
- 3.2. posesorul;
- 3.3. deținătorul;
- 3.4. furnizorul de date;
- 3.5. registratorul;
- 3.6. destinatarul datelor.

4. Proprietarul RI MCAF este statul, care realizează dreptul său de posesie, folosință și dispoziție asupra RI MCAF.

5. Posesorul și deținătorul RI MCAF este Inspectoratul Control Financiar de Stat care are următoarele atribuții:

5.1. asigură condițiile juridice, organizatorice și financiare pentru funcționarea și dezvoltarea RI MCAF;

5.2. stabilește scopurile și sarcinile funcționale ale RI MCAF;

5.3. asigură funcționarea, administrarea și dezvoltarea continuă a RI MCAF, inclusiv prin identificarea și integrarea noilor tipuri de funcționalități, în conformitate cu nivelul agreat de servicii și în limitele bugetului alocat;

5.4. autorizează, suspendă și revocă dreptul de acces la RI MCAF;

5.5. exercită alte atribuții necesare asigurării bunei funcționări a RI MCAF;

6. Registratorul de date este angajat al posesorului, care are posibilitatea și responsabilitatea de a înregistra, a actualiza și a radia date din cadrul RI MCAF.

7. Furnizorul de date este persoana juridică de drept public sau persoana fizică/juridică de drept privat care, în virtutea competențelor legale sau a raporturilor juridice cu posesorul, deține și transmite (alimentează) în cadrul RI MCAF datele și documentele primare necesare pentru formarea și actualizarea resursei informaționale.

8. Destinatarul datelor din RI MCAF este persoana juridică de drept public care deține dreptul de a accesa, vizualiza și utiliza informația agregată în cadrul sistemului în scopul exercitării atribuțiilor

legale de prevenire, detectare sau investigare a potențialelor fraude și nereguli care implică fonduri publice și externe.

9. Persoana juridică de drept public care utilizează resursa informațională formată de RI MCAF în scopul exercitării atribuțiilor sale, fără a avea obligația legală de a alimenta sistemul cu date primare specifice, deține exclusiv calitatea de destinatar al datelor (utilizator), fiindu-i aplicabil regimul juridic corespunzător stabilit în prezentul Regulament.

10. Posesorul, deținătorul, furnizorul și destinatarul datelor din RI MCAF au rolul de operator care prelucrează date cu caracter personal cu respectarea cadrului normativ în domeniu.

Capitolul III. Drepturile și obligațiile subiecților RI MCAF

Secțiunea 1

Drepturile și obligațiile posesorului și deținătorului

11. Posesorul și deținătorul RI MCAF are dreptul:

11.1. să utilizeze informația disponibilă în cadrul RI MCAF, în scopul executării atribuțiilor sale;

11.2. să solicite, în bază de contract, administratorului tehnic îmbunătățirea funcționalităților RI MCAF;

11.3. să inițieze procedura de suspendare a drepturilor de acces la RI MCAF pentru utilizatorii care nu respectă regulile de utilizare a RI MCAF;

11.4. să verifice autenticitatea și veridicitatea datelor transmise de către utilizatorii RI MCAF, după caz;

11.5. să asigure implementarea modificărilor, rectificărilor și dezvoltărilor solicitate;

11.6. să stabilească condițiile tehnice de funcționare a RI MCAF;

11.7. să înainteze propuneri de îmbunătățire a funcționalităților RI MCAF, precum și să le pună în aplicare;

11.8. să acorde suport consultativ pentru furnizorii și destinatarii de date din RI MCAF;

11.9. să autorizeze suspendarea activității RI MCAF în caz de situații excepționale, incidente sau riscuri semnificative de securitate pentru resursele informaționale de importanță publică, stabilite conform legislației.

12. Posesorul și deținătorul RI MCAF este obligat:

12.1. să asigure funcționarea, administrarea, dezvoltarea și promovarea continuă a RI MCAF, în conformitate cu nivelul agreeat de servicii și în limitele bugetului alocat;

12.2. să asigure planificarea mijloacelor financiare pentru mentenanța și securitatea informațională a RI MCAF;

12.3. să asigure administrarea, mentenanța și securitatea informațională a RI MCAF;

12.4. să asigure atribuirea rolurilor și a drepturilor de acces la RI MCAF;

12.5. să monitorizeze procesul de înregistrare și de prelucrare a datelor în cadrul RI MCAF;

12.6. să supravegheze respectarea cerințelor de securitate a datelor de către utilizatorii RI MCAF și să identifice cazurile și tentativele de încălcare ale acestora;

12.7. să efectueze măsuri organizatorice și tehnice necesare pentru asigurarea protecției și a confidențialității informației disponibile în cadrul RI MCAF, inclusiv pentru prevenirea distrugerii, modificării, blocării, copierii neautorizate, răspândirii, precum și împotriva altor acțiuni ilicite, măsuri menite să asigure un nivel de securitate adecvat în raport cu riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor prelucrate;

12.8. să asigure implementarea măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru asigurarea regimului de confidențialitate și securitate a datelor cu caracter personal în conformitate cu cadrul normativ;

12.9. să asigure accesul securizat la informația conținută în RI MCAF și să respecte condițiile de securitate și regulile de exploatare a acestuia;

12.10. să asigure înregistrarea, păstrarea și disponibilitatea jurnalelor de audit privind accesările RI MCAF și operațiunile efectuate de utilizatori, precum și, la solicitare și în conformitate cu actele normative aplicabile, furnizarea informațiilor aferente acestor accesări și operațiuni;

12.11. să intervină pentru investigarea, soluționarea și îndepărtarea erorilor identificate sau comunicate de către utilizatorii RI MCAF;

12.12. să informeze utilizatorii RI MCAF despre modificările condițiilor tehnice de funcționare

a acestuia;

12.13. să asigure suport metodologic și practic prin elaborarea procedurilor, a regulilor și a instrucțiunilor privind înregistrarea, acumularea, păstrarea, completarea, corectarea, sistematizarea și utilizarea datelor.

Secțiunea a 2-a

Drepturile și obligațiile furnizorului de date

13. Furnizorul de date al RI MCAF are dreptul:

13.1. să utilizeze funcționalitățile RI MCAF, conform rolului atribuit și competenței legale;

13.2. să solicite și să primească de la posesor suport consultativ metodologic și tehnic privind utilizarea RI MCAF;

13.3. să înainteze posesorului propuneri privind modificarea actelor normative care reglementează ținerea RI MCAF;

13.4. să înainteze posesorului propuneri cu privire la îmbunătățirea și sporirea eficacității funcționării RI MCAF.

14. Furnizorul de date al RI MCAF este obligat:

14.1. să respecte regulile de utilizare a RI MCAF;

14.2. să asigure corectitudinea, autenticitatea, veridicitatea și integritatea datelor furnizate, precum și respectarea termenelor de prezentare a acestora;

14.3. să colaboreze cu posesorul RI MCAF pentru asigurarea securității accesului la servicii și să informeze despre orice acțiune suspicioasă de care are cunoștință și care ar putea să reprezinte un atentat la serviciile respective;

14.4. să verifice procesul de plasare a informației în RI MCAF;

14.5. să nu plaseze în RI MCAF informații care pot fi obscene, defăimătoare sau ilegale;

14.6. să nu utilizeze RI MCAF într-un mod care poate duce la încălcarea drepturilor de proprietate/utilizare sau a cerințelor de securitate ale altor sisteme informaționale;

14.7. să nu folosească nicio aplicație software și niciun dispozitiv care să bruieze RI MCAF și să nu încarce sau să pună la dispoziție fișiere conținând date eronate sau viruși, prin niciun fel de metodă;

14.8. să nu obțină sau să nu încerce să obțină acces neautorizat la informații, indiferent de metodă;

14.9. să nu utilizeze RI MCAF în scop publicitar sau pentru orice fel de cerere/ofertă cu caracter comercial;

14.10. să efectueze acțiuni pentru asigurarea securității informației, să documenteze cazurile și tentativele de încălcare a acesteia, precum și să întreprindă măsurile necesare pentru prevenirea și lichidarea consecințelor.

Secțiunea a 3-a

Drepturile și obligațiile registratorului

15. Registratorul RI MCAF are dreptul:

15.1. să acceseze și să utilizeze resursele RI MCAF în conformitate cu rolul de utilizator și drepturile de acces atribuite de posesor;

15.2. să vizualizeze, în mod restricționat sau integral, datele și documentele din sistem necesare pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu;

15.3. să introducă, să modifice, să actualizeze și să radieze datele, informațiile și documentele din RI MCAF, în baza și cu stricta respectare a documentelor justificative și a procedurilor aprobate de posesor;

15.4. să primească asistență tehnică din partea administratorului tehnic pentru soluționarea incidentelor funcționale în sistem.

16. Registratorul RI MCAF este obligat:

16.1. să asigure introducerea corectă, completă, veridică și în termenele stabilite a datelor și documentelor în RI MCAF;

16.2. să modifice sau să actualizeze datele din sistem exclusiv în temeiul actelor oficiale (justificative) care constată necesitatea rectificării acestora, fiind interzisă alterarea arbitrară a istoricului informațional;

16.3. să nu transmită altor persoane credențialele de acces (nume de utilizator, parolă, cheie

electronică) și să prevină accesul terților la echipamentul de lucru pe care este autentificat sistemul;

16.4. să asigure protecția datelor cu caracter personal în procesul de operare a acestora în cadrul sistemului;

16.5. să raporteze imediat posesorului orice eroare de sistem, tentativă de acces neautorizat sau corupere a datelor de care a luat cunoștință în exercitarea funcției.

Secțiunea a 4-a

Drepturile și obligațiile și destinatarului

17. Destinatarul RI MCAF are dreptul:

17.1. să vizualizeze și să acceseze datele, informațiile și documentele stocate în RI MCAF, în strictă conformitate cu limitele drepturilor de acces stabilite pentru rolul său și cu protocoalele de colaborare interinstituțională;

17.2. să utilizeze datele extrase din RI MCAF exclusiv în scopul exercitării atribuțiilor legale de prevenire, descoperire sau investigare a potențialelor fraude și nereguli care implică fonduri publice și externe, cu interdicția absolută de a modifica, altera sau șterge datele, informațiile și documentele din sistem;

17.3. să solicite motivat posesorului RI MCAF verificarea, corectarea sau actualizarea datelor, în cazul în care constată neconcordanțe sau erori în informațiile vizualizate;

18. Prin derogare de la procedurile administrative generale de autorizare a accesului, organele de urmărire penală, procurorii și instanțele de judecată au acces integral și securizat la datele, informațiile și documentele din RI MCAF în temeiul competențelor lor legale stabilite de Codul de procedură penală.

19. Destinatarul RI MCAF este obligat:

19.1. să utilizeze datele, informațiile și documentele obținute din RI MCAF exclusiv în scopul realizării atribuțiilor funcționale și a competențelor legale instituite pentru prevenirea și combaterea fraudelor;

19.2. să asigure confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal și a informațiilor cu accesibilitate limitată la care a obținut acces, în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal și secretul profesional/comercial;

19.3. să nu transmită, să nu divulge și să nu distribuie unor terți, neautorizați prin lege, datele și documentele extrase din RI MCAF;

19.4. să respecte măsurile de securitate tehnice și organizatorice stabilite de posesor și de administratorul tehnic pentru utilizarea sistemului;

19.5. să informeze imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore, posesorul RI MCAF în cazul depistării unor incidente de securitate informațională sau a unor bănueli privind accesul neautorizat al contului său;

19.6. să desemneze, prin act administrativ intern, persoanele responsabile (utilizatorii autorizați) care vor deține drepturi de acces în sistem și să notifice posesorului orice modificare privind statutul acestora (suspendare, eliberare din funcție) pentru revocarea imediată a drepturilor de acces.

Capitolul IV. Modalitatea de ținere și funcționare a RI MCAF

20. Funcția principală a RI MCAF constituie asigurarea unui cadru centralizat, complet și actualizat de date care permite monitorizarea, analiza și coordonarea unitară a tuturor informațiilor privind neregulile și riscurile de fraudă asociate gestionării fondurilor publice și externe.

21. RI MCAF se accesează prin intermediul paginii-web (cu acces prin rețeaua internet). Pentru a accesa sistemul utilizatorii vor folosi exclusiv serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass). Accesul la datele și funcționalitățile RI MCAF este condiționat de rolurile alocate utilizatorilor acestuia.

22. RI MCAF oferă următoarele funcționalități de bază:

22.1. înregistrarea și autentificarea utilizatorilor RI MCAF;

22.2. completarea dosarului/actualizarea profilului;

22.3. crearea sesizării și înregistrarea neregulilor, cu încărcarea actelor confirmative;

22.4. crearea dosarului antifraudă, cu încărcarea actelor confirmative;

22.5. monitorizarea entităților implicate (gestionarea datelor despre beneficiari, proiecte,

- controale și istoricul riscurilor);
- 22.6. schimbul automatizat de date cu alte registre și sisteme naționale;
- 22.7. generarea datelor statistice și a rapoartelor specifice;
- 22.8. expedierea și recepționarea notificărilor privind recepția, acceptarea, respingerea și corectarea înregistrărilor, în baza cererilor depuse de către utilizatori;
- 22.9. funcționarea RI MCAF este asigurată de către posesor până la luarea unei decizii de scoatere din exploatare. În cazul scoaterii din exploatare, datele și documentele generate în cadrul RI MCAF se arhivează în condițiile cadrului normativ aplicabil.
23. Datele cu caracter personal prelucrate în cadrul RI MCAF se limitează la cele strict necesare realizării fiecărei operațiuni și scopului RI MCAF.
24. Înregistrarea și gestionarea în cadrul RI MCAF se realizează în limba de stat.

Capitolul V. Înregistrarea, modificarea, completarea și radierea datelor în RI MCAF

25. Înregistrarea, modificarea și/sau completarea, precum și radierea datelor din cadrul RI MCAF se efectuează de către posesorul acestuia, prin intermediul registratorului de date desemnat, conform procedurilor aprobate.
26. RI MCAF asigură posibilitatea de a accesa și de a vizualiza informația la orice etapă de înregistrare, de modificare și/sau de completare, de radiere a datelor, precum și evidența tuturor modificărilor și completărilor. Toate modificările operate în RI MCAF se păstrează în ordine cronologică.
27. În cazul în care furnizorul de date consideră că datele înregistrate, modificate, completate sau radiate în cadrul RI MCAF sunt incorecte, incomplete sau nejustificate, acesta are dreptul de a solicita motivat verificarea și corectarea acestora. Posesorul RI MCAF va examina solicitarea în termen de 30 de zile de la data recepționării, informând solicitantul despre rezultatul verificării și măsurile întreprinse. În caz de respingere a solicitării, răspunsul va fi motivat.
28. Verificarea și corectarea datelor se efectuează prin intermediul registratorului desemnat, cu documentarea acțiunilor realizate, iar posesorul validează decizia finală.
29. Utilizatorii RI MCAF au obligația de a consulta și a respecta condițiile de utilizare ale datelor și serviciilor publicate în cadrul RI MCAF și în Ghidul utilizatorului pus la dispoziție în cadrul RI MCAF.

Capitolul VI. Interacțiunea cu furnizorii de date

30. RI MCAF interacționează și realizează schimbul de date, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), cu sistemele și resursele informaționale de stat indicate în Conceptul Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, necesare pentru realizarea funcționalităților sistemului.
31. Datele din cadrul RI MCAF se actualizează și se sincronizează cu datele din cadrul resurselor informaționale formate în alte sisteme informaționale de stat cu care acesta interacționează. Schimbul și sincronizarea datelor cu caracter personal se realizează exclusiv în limita datelor strict necesare îndeplinirii atribuțiilor legale ale subiecților implicați.
32. Schimbul de date și interacțiunea informațională cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cadrul SI „MCAF” se efectuează cu respectarea strictă a regimului juridic special de confidențialitate și independență instituit prin Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. SI „MCAF” nu va asigura preluarea sau integrarea automatizată a datelor și analizelor financiare din sistemele informatice proprii ale Serviciului, interacțiunea interinstituțională urmând a fi realizată exclusiv la cerere, în limitele competențelor legale ale autorităților participante și în baza protocoalelor bilaterale de colaborare

Capitolul VII. Asigurarea protecției și securității informației

33. Datele din RI MCAF fac parte din categoria datelor care necesită a fi protejate. Asigurarea securității, confidențialității și a integrității datelor prelucrate în cadrul RI MCAF se efectuează de către subiecții cu drepturi de acces la sistem, cu respectarea strictă a cerințelor față de asigurarea securității

datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora.

34. Măsurile de protecție și securitate a datelor din RI MCAF reprezintă o parte componentă a lucrărilor de creare, dezvoltare și exploatare a RI MCAF și se respectă de către toți utilizatorii RI MCAF.

35. Schimbul informațional se efectuează cu utilizarea mijloacelor software și hardware, doar prin canale securizate, asigurând integritatea și securitatea datelor.

36. Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul RI MCAF se efectuează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Datele cu caracter personal se păstrează pe durata necesară realizării scopului pentru care au fost colectate, în conformitate cu legislația aplicabilă și termenele stabilite prin nomenclatoarele arhivistice.

37. În condițiile prezentului Regulament, datele cu caracter personal se prelucrează exclusiv în măsura în care sunt necesare scopului și obiectivelor stabilite, conform competențelor atribuite utilizatorilor RI MCAF, asigurându-se un nivel de securitate și confidențialitate corespunzător în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor prelucrate, conform principiilor stabilite de legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

38. Obiecte ale asigurării protecției și securității informației din cadrul RI MCAF se consideră tot complexul de mijloace software și hardware care asigură realizarea proceselor informaționale:

38.1. bazele de date și suporturile materiale care conțin informații privind date cu caracter personal;

38.2. sistemele informaționale, sistemele operaționale, sistemele de gestionare a bazelor de date și alte aplicații care asigură activitatea RI MCAF;

38.3. sistemele de comunicații electronice, rețelele, serverele, calculatoarele și alte echipamente și mijloace tehnice de captare și prelucrare a informației.

39. Protecția datelor se efectuează prin următoarele metode:

39.1. asigurarea măsurilor de protecție a datelor prin folosirea metodelor criptografice de transmitere a informației prin rețelele de transport de date guvernamentale;

39.2. excluderea accesului neautorizat la datele din RI MCAF, prin utilizarea funcționalităților de autentificare ale serviciului guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

39.3. prevenirea acțiunilor intenționate și/sau neintenționate ale utilizatorilor care pot duce la distrugerea sau denaturarea datelor;

39.4. utilizarea obligatorie a produselor de program licențiate aprobate;

39.5. coordonarea solicitării de instalare a unui produs de program cu posesorul RI MCAF;

39.6. monitorizarea procesului de exploatare al RI MCAF prin intermediul mecanismului de jurnalizare;

39.7. păstrarea și actualizarea registrelor importante de securitate necesare pentru menținerea înregistrărilor de audit și analiza integrității sistemului, precum și pentru monitorizarea activității utilizatorilor.

40. Posesorul RI MCAF elaborează și implementează politica de securitate informațională pentru asigurarea respectării regulilor, a standardelor și a normelor acceptate în domeniul securității informaționale, conform Hotărârii Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice.

41. Politica de securitate se aduce la cunoștința fiecărui utilizator care trebuie să cunoască obligațiile de serviciu privind respectarea securității informaționale și totalitatea procedurilor formale pe care trebuie să le respecte în strictă conformitate cu politica de securitate.

42. În cadrul RI MCAF se prelucrează datele cu caracter personal strict necesare, neexcesive scopului prestabilit de acesta, asigurându-se un nivel de securitate și confidențialitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor.

43. Deținătorul RI MCAF asigură informarea persoanelor vizate cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv în cazul datelor obținute indirect, în condițiile legislației.

Capitolul VIII. Controlul și răspunderea

44. Crearea, ținerea și administrarea RI MCAF este supusă controlului intern. Controlul intern privind organizarea și funcționarea RI MCAF se efectuează de către posesor.

45. Utilizatorii în ale căror atribuții intră introducerea datelor, furnizarea/recepționarea informațiilor și asigurarea ținerii corespunzătoare a RI MCAF, poartă răspundere personală, în

conformitate cu legislația Republicii Moldova, pentru completitudinea, autenticitatea, veridicitatea, integritatea informației, precum și pentru păstrarea și utilizarea ei.

46. Persoanele competente care beneficiază de acces la informațiile din RI MCAF, precum și destinatarii informațiilor care conțin date cu caracter personal, sunt obligați să asigure confidențialitatea și securitatea acestora și poartă răspundere, în condițiile legii, pentru divulgarea, transmiterea sau punerea la dispoziția unor terțe persoane a acestor informații, precum și pentru utilizarea lor în scopuri personale sau în alte scopuri decât cele pentru care le-a fost acordat accesul.

47. Pentru asigurarea accesului corespunzător la RI MCAF, posesorul poate dispune întreruperea temporară a accesului la RI MCAF în scopul efectuării lucrărilor de întreținere. Prin urmare, nu se garantează disponibilitatea permanentă sau faptul că RI MCAF va putea fi accesată întotdeauna cu o anumită viteză sau cu posibilitatea efectuării tuturor operațiunilor.

48. Posesorul nu își asumă nicio răspundere în cazul în care anumite informații sunt furnizate cu întârziere, sunt pierdute, șterse sau nu pot fi stocate pe serverele RI MCAF din orice motive care au survenit fără vina lui și nu este responsabil pentru folosirea incorectă de către utilizator a operațiunilor efectuate în cadrul acesteia. Posesorul nu poartă răspundere pentru datele transmise în RI MCAF, pentru erorile, lacunele, ștergerea datelor, limitarea efectuării unor operațiuni, reținerile și defectele ce au loc în timpul transmiterii datelor, care au survenit fără vina lor. Posesorul, furnizorul și destinatarul nu poartă răspundere pentru daunele indirecte cauzate posesorului, inclusiv venitul ratat, economii ratate, oportunități ratate, netransmiterea sau transmiterea cu întârziere a informației, alterarea sau pierderea informației.

49. Accesul la RI MCAF se suspendă de către posesor în caz de apariție a uneia dintre următoarele situații:

49.1. în timpul efectuării lucrărilor profilactice ale complexului de mijloace software și hardware aferente RI MCAF;

49.2. la apariția impedimentelor justificatoare;

49.3. la încălcarea cerințelor sistemului securității informației, dacă aceasta prezintă pericol pentru ținerea RI MCAF;

49.4. în cazul apariției dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software și hardware aferente RI MCAF;

50. În cazul apariției impedimentelor justificatoare și a dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software și hardware aferente RI MCAF din vina terțelor persoane, este posibilă suspendarea accesului la RI MCAF, cu informarea subiecților prin mijloace tehnice disponibile.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Sistemului informațional
„Monitorizarea și coordonarea antifraudă”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” este elaborat de către Ministerul Finanțelor, cu participarea Inspectoratului Control Financiar de Stat și IP ”Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
În scopul implementării prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 260 din 7 mai 2025 privind aprobarea Agendei de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, precum și în vederea onorării angajamentelor asumate în cadrul Reuniunii de Screening bilateral din 14 octombrie 2024 pentru Capitolul 32 „Control Financiar” din cadrul Mecanismului de coordonare a procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.180/2024), Ministerul Finanțelor (prin Inspectoratul Control Financiar de Stat) urmează să elaboreze și să prezinte spre aprobare actele necesare creării Sistemului Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (în continuare - SI MCAF).   Proiectul privind dezvoltarea SI MCAF presupune competențe tehnice și know-how specializat, care urmează a fi valorificate în conformitate cu prevederile punctului 6 din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 125/2018, prin intermediul Instituției Publice „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Transformarea digitală a administrației publice din Republica Moldova este o prioritate națională, care vizează creșterea transparenței, eliminarea birocrăției excesive și implementarea proceselor fără hârtie, cu accent pe eficientizarea detectării, raportării și investigării fraudelor.   Absența unei infrastructuri digitale centralizate pentru documentarea și investigarea fraudelor generează ineficiență, întâzieri în raportare și o coordonare limitată între instituțiile relevante. Elaborarea și implementarea unui sistem național informațional antifraudă va soluționa aceste deficiențe.   SI MCAF va constitui o infrastructură centralizată pentru colectarea, stocarea și gestionarea datelor privind trasabilitatea fraudelor. Sistemul va stoca informații despre fiecare sesizare, indicator de neregulă și/sau suspiciune de fraudă.   Funcționalități principale: • gestionarea stocării și accesului la date;   • generarea rapoartelor;   • monitorizarea neconformităților.   Implementarea acestuia este necesară pentru digitalizarea proceselor de prevenire, detectare și combatere a fraudelor care aduc atingere intereselor financiare ale statului și ale Uniunii Europene.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Implementarea SI MCAF urmărește atingerea unor obiective esențiale, fiind necesară dezvoltarea conceptului acestuia, în cadrul căruia vor fi stabilite: aria funcțională, structura organizatorică, spațiul informațional, spațiul tehnologic, securitatea sistemului informațional și protecția informației; caietul de sarcini al sistemului informațional, care include cerințele funcționale și tehnice în conformitate cu care se creează sistemul informațional; regulamentul resursei informaționale, care să cuprindă: reglementări privind drepturile și obligațiile subiecților raporturilor juridice aferente creării și ținerii resursei informaționale; modalitatea de ținere a resursei informaționale; procedura de înregistrare, modificare, completare și radiere a

datelor; procedura de interacțiune cu furnizorii de date; măsuri privind asigurarea securității resursei informaționale.

Pentru a asigura funcționarea optimă, scalabilă și securizată a SI MCAF, infrastructura hardware și software va fi structurată în următoarele componente principale:

1. Servere de Aplicație

- **Destinație:** Găzduirea componentelor aplicației backend, a interfețelor de programare (API), precum și a funcționalităților critice ale sistemului.

- **Specificații minime recomandate:**

- o Minimum 8 vCPU (virtual CPUs)
- o Minimum 32 GB RAM
- o Minimum 500 GB SSD
- o Arhitectură de tip High Availability, cu suport pentru redundanță (ex: clustere active-passive, mecanisme de load balancing)
- o Sistem de operare compatibil cu middleware-ul și componentele software utilizate (ex: Linux-based)

2. Servere pentru Baze de Date

- **Destinație:** Găzduirea și gestionarea datelor critice legate de trasabilitatea produselor și identificarea unică.

- **Specificații minime recomandate:**

- o Minimum 12 vCPU
- o Minimum 64 GB RAM
- o Minimum 1 TB SSD
- o Utilizarea de soluții de baze de date relaționale (ex: PostgreSQL, MySQL), cu suport pentru:

- ☐ Replicare a datelor
- ☐ Failover automat
- ☐ Backup incremental
- ☐ Acces controlat și criptare la nivel de tranzacție și stocare

3. Soluții de Backup și Recuperare în Caz de Dezastru (Disaster Recovery)

- **Destinație:** Protejarea și asigurarea continuității operațiunilor prin soluții automate de backup și mecanisme rapide de restaurare a datelor.
- **Cerințe funcționale:**
  - o Backup automat zilnic/săptămânal configurabil
  - o Păstrarea copiilor de rezervă în locații geografice separate (off-site sau în cloud)
  - o Mecanisme de **criptare a backup-urilor**
  - o Politici conforme cu standardele de **securitate informațională** și reglementările în vigoare (ex: ISO/IEC 27001)

4. Soluții DevOps și Automatizare

- **Destinație:** Facilitarea proceselor de livrare continuă (CI/CD), monitorizarea performanței și gestionarea actualizărilor sistemului.
- **Tehnologii și instrumente recomandate:**
  - o **Jenkins, GitLab CI/CD** – pentru pipeline-uri de automatizare a dezvoltării și implementării
  - o **Docker** – pentru containerizarea componentelor aplicației
  - o **Kubernetes** – pentru orchestrarea containerelor și scalarea automată a serviciilor
  - o Soluții de **monitorizare** (ex: Prometheus, Grafana) pentru vizibilitate asupra stării infrastructurii și alertare automată

5. Soluții de Stocare și Arhivare

- **Destinație:** Asigurarea păstrării securizate a datelor aplicației și a logurilor de sistem, cu respectarea cerințelor legale și operaționale privind retenția datelor.
- **Specificații:**
  - o Stocare curentă: **SSD de înaltă performanță**
  - o Soluții de arhivare pe termen lung: sisteme dedicate on-premises sau în cloud
  - o Funcționalități esențiale:
    - **Acces controlat pe bază de roluri (RBAC)**
    - **Criptare la nivel de fișier sau disc**

▪ **Auditabilitate și trasabilitate** a accesărilor și modificărilor

SI MCAF se integrează și interacționează cu următoarele sisteme informaționale:

1. **Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al populației”** – pentru schimbul automatizat de date despre persoane fizice, adresa de la domiciliu și documentele care le-au fost eliberate;
2. **Sistemul informațional „Registrul de stat al unităților de drept”** – date despre toate categoriile de unități de drept, constituite în bază legală, adresa juridică a lor, drepturile de a exercita diverse activități licențiate;
3. **Platforma de interoperabilitate (MConnect)** – soluție tehnică, destinată asigurării schimbului de date dintre sistemele informaționale deținute de către participanții la schimbul de date;
4. **Serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass)** – serviciu reutilizabil, care are scopul de a oferi un mecanism integrator, securizat și flexibil de autentificare și control al accesului utilizatorilor în sistemele informaționale, inclusiv serviciile electronice;
5. **Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică** – serviciu reutilizabil, care are scopul de a oferi un mecanism integrator, securizat și flexibil al diferitelor soluții de aplicare și verificare a autenticității semnăturii electronice de către utilizatori (inclusiv în contextul utilizării sistemelor informaționale și a serviciilor electronice), oferite de către furnizorii de semnătură electronică în conformitate cu legislația;
6. **Serviciul electronic guvernamental de notificare (MNotify)** – soluție informațională din categoria Guvern către Cetățean (G2C) și Guvern către Business (G2B), și are ca obiectiv principal asigurarea necesităților informatice și informaționale pentru realizarea procesului de notificare;
7. **Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog)** – serviciu centralizat, reutilizabil, care are scopul de a oferi un mecanism securizat și flexibil de jurnalizare și audit, asigurând evidența evenimentelor, în contextul utilizării sistemelor informaționale;
8. **Sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower)** – sistem informațional constituit dintr-un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale, mijloace tehnice de program și metodologii, aflate în interconexiune, destinate consemnării împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice, acordate de către persoane fizice sau persoane juridice altor persoane fizice sau persoane juridice;
9. **Serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay)** – destinat pentru a oferi persoanelor fizice și persoanelor juridice de drept public și de drept privat un mecanism de efectuare a plăților în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor, precum și de distribuire a plăților de la bugetele componente ale bugetului public național și de restituire a plăților din acesta și din conturile instituțiilor publice la autogestiune către persoanele fizice;
10. **Sistemul informațional „Registrul de stat al controalelor”** – utilizat de către organele de control în cadrul procedurii de control și asigură monitorizarea modului de implementare și de conformare la prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat;
11. **Portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md)** – punct unic de acces la datele guvernamentale cu caracter public. Scopul portalului este facilitarea accesului la datele guvernamentale deschise (datele cu caracter public) – date cu valoare înaltă, procesabile pe calculator, generate și găzduite de către și pentru autoritățile și instituțiile publice, protejând, în același timp, caracterul personal, confidențialitatea și securitatea acestora, conform legislației.

În contextul prevederilor art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezentul proiect prevede o derogare de la regula generală, potrivit căreia actele intră în vigoare după o lună de la publicare, stabilindu-se că acesta va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial. Această derogare este necesară pentru SI MCAF dezvoltat, ca urmare a creșterii volumului de date, noilor tehnologii și cerințelor de conformitate legate de integrarea europeană.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de analiză nu au fost identificate opțiuni alternative viabile, întrucât această condiție legală este prevăzută în art. 22 lit. c) și d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Implementarea proiectului nu presupune un impact echității și egalității de gen.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Necesarul total de resurse financiare pentru dezvoltarea SI MCAF constituie 4 902,0 mii de lei și este prevăzut la poziția 3.1.5 „Măsurile antifraudă și protecția intereselor financiare ale UE” din tabelul nr. 19 „Cheltuieli pentru măsurile aferente Planului de creștere economică al Republicii Moldova”, inclus în Nota de fundamentare la proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2026, publicată pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor: https://mf.gov.md/ro/content/bugetul-de-stat-2026.   Pentru realizarea etapei de dezvoltare aferente anului 2026, prin anexa nr. 6 la Legea bugetului de stat pentru anul 2026 nr. 322/2025 au fost aprobate cheltuieli pentru investiții capitale în sumă de 1 961,0 mii de lei.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Implementarea proiectului nu presupune un impact asupra sectorului privat.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Accesul la datele din SI MCAF se va realiza prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).   Întregul proces de colectare, prelucrare, stocare și utilizare a datelor cu caracter personal din cadrul sistemului va fi desfășurat în conformitate cu prevederile Legii nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, garantând respectarea drepturilor personale vizate și aplicarea principiilor de legalitate, echitate, transparență și securitate în gestionarea informațiilor sensibile.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Implementarea proiectului nu va avea impact asupra echității și egalității de gen și nu necesită măsuri de eliminare a discriminării și de promovare a oportunităților egale.
4.5. Impactul asupra mediului
Sistemul informativ va acționa ca o infrastructură centralizată pentru colectarea, stocarea și gestionarea datelor privind neregulile și/sau suspiciunilor de fraudă. Acesta va stoca date asigurând accesul autorităților publice componente ale Rețelei naționale antifraudă autorizați la aceste date pentru monitorizare, verificare și raportare.   Cu referire la implicațiile și vulnerabilitățile climatice ale proiectului „Elaborarea Sistemului informațional pentru monitorizarea și coordonare anti-fraudă”, măsuri de adaptare și/sau atenuare a schimbărilor climatice nu au fost identificate, iar vulnerabilitatea climatică a proiectului este netă.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi și informații relevante nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu are ca obiect transpunerea unor acte juridice ale Uniunii Europene în legislația națională.   Totodată, proiectul prezintă relevanță pentru procesul de integrare europeană a Republicii Moldova, întrucât contribuie la realizarea angajamentelor asumate în domeniul prevenirii și combaterii fraudelor și al protecției intereselor financiare ale Uniunii Europene.   În acest sens, elaborarea proiectului este generat de necesitatea implementării măsurii 3.7.20 „Măsurile antifraudă și protecția intereselor financiare ale UE” din Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, precum și a acțiunilor relevante prevăzute la capitolul 32

„Control financiar” din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.   De asemenea, instituirea SI MCAF contribuie la realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova în cadrul reuniunii de screening bilateral din 14 octombrie 2024 pentru capitolul 32 „Control financiar”, prin consolidarea cadrului național de monitorizare, coordonare și schimb de informații în domeniul antifraudă.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Măsurile normative propuse nu urmăresc crearea cadrului juridic intern pentru aplicarea legislației UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost consultat prealabil cu Instituția Publică „Agenția de Guvernare Electronică”, propunerile și obiecțiile formulate fiind acceptate și reflectate în conținutul acestuia.   Proiectul a fost supus avizării și consultării publice în conformitate cu art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și conform prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md, la compartimentul Transparența decizională, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: https://www.mf.gov.md/ro/content/proiectul-hg-cu-privire-la-sistemului-informa%C8%9Bional-%E2%80%99Emonitorizare-%C8%99i-coordonare-antifraud%C4%83%E2%80%9D   Un anunț similar a fost plasat și pe platforma www.particip.gov.md și poate fi accesat la linkul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hg-cu-privire-la-sistemului-informational-monitorizare-si-coordonare-antifrauda/16493.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul a fost supus expertizei juridice și expertizei anticorupție, în conformitate cu art. 37 și, respectiv, art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.   Potrivit expertizei juridice a Ministerului Justiției nr. 04/1-8683 din 31 iulie 2026, au fost formulate obiecții și recomandări privind îmbunătățirea proiectului sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă, inclusiv uniformizarea terminologiei, corelarea prevederilor Conceptului și Regulamentului, precum și indicarea corectă a sistemelor și serviciilor electronice.   Conform Raportului de expertiză anticorupție nr. EHG26/11770 din 11 august 2026, la elaborarea și promovarea proiectului au fost respectate cerințele privind transparența în procesul decizional și normele de tehnică legislativă. Totodată, s-a constatat că proiectul corespunde interesului public general, contribuind la înlăturarea deficiențelor generate de lipsa unei infrastructuri digitale centralizate pentru documentarea și constatarea fraudelor. În vederea asigurării clarității și previzibilității reglementărilor, a fost recomandată revizuirea pct. 45 din Regulament, în partea referitoare la răspunderea persoanelor care beneficiază de acces la informațiile din SI MCAF.   Obiecțiile și recomandările formulate în cadrul expertizei juridice și expertizei anticorupție au fost acceptate și încorporate la definitivarea proiectului, iar rezultatele examinării acestora sunt reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Ca rezultat al aprobării, nu vor fi necesare abrogări sau modificări ale altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Aprobarea proiectului actului normativ va presupune întreprinderea unui set complex de acțiuni instituționale, organizatorice, tehnice și operaționale, necesare pentru asigurarea implementării eficiente a SI MCAF.

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul hotărârii Guvernului privind cu privire la
Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (număr unic 391/MF/2026)**

(supus consultării prin solicitarea nr. DGPȘG-2309-18-69-1144 din 22.04.2026)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr.ctr.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		Avizare și consultare publică (prin solicitarea nr. DGPȘG-2309-18-69-1144 din 22.04.2026)	
<i>Curtea de Conturi Nr. 2/3-283-26 din 05.05.2026</i>	1	Reieșind din atribuțiile sale legale și având în vedere necesitatea menținerii independenței instituționale, precum și respectarea principiilor de obiectivitate și imparțialitate, Curtea de Conturi nu are propuneri referitoare la proiectul hotărârii cu privire la Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”.	<i>Se acceptă</i>
<i>Serviciul Vamal Nr. 28/11-5015 din 29.04.2026</i>	1	Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (număr unic 391/MF/2026), autor - Ministerul Finanțelor, nr. document DGPȘG-2309-18-69-1144 din 22.04.2026, remis spre avizare, în limita competenței comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	<i>Se acceptă.</i>
<i>Agenția Servicii Publice Nr. 01/3850 din 05.05.2026</i>	1	La subpct. 27.1. textul: „ <i>numărul de identificare de stat al persoanei juridice</i> ” de substituit cu textul: „ <i>numărul de identificare de stat al unității de drept</i> ”, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 955/2022 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al unităților de drept”.	<i>Se acceptă.</i>
<i>Ministerul Justiției Nr. 05.05.2026 nr. 04/1-4906 din 05.05.2026</i>	1	În context, la etapa de avizare, în limita competențelor funcționale, menționăm că prevederile sbp. 16.8 urmează a fi excluse prin prisma atribuțiilor funcționale stabilite de Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017, dat fiind că excedează domeniului de competență al Ministerului Justiției.	<i>Se acceptă.</i>
<i>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor Nr. 01/2-30-788 din 07.05.2026</i>	1	Se constată că mecanismul propus depășește dimensiunea unui simplu instrument tehnologic de evidență sau cooperare administrativă punctuală, instituind un ecosistem informațional interoperabil și interinstituțional bazat pe schimb automatizat de date, acces diferențiat pentru mai multe categorii de utilizatori și autorități participante, interoperabilitate prin platformele guvernamentale, gestionarea centralizată a fluxurilor informaționale, crearea dosarelor antifraudă, generarea analizelor și rapoartelor consolidate, monitorizarea entităților și istoricului riscurilor. În această ordine de idei, se constată necesitatea evaluării compatibilității participării Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cadrul SI „MCAF” , prin prisma regimului juridic special aplicabil informațiilor	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> 16.10. Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor contribuie la sistemul SI „MCAF” prin transmiterea datelor despre tranzacțiile și activitățile financiare suspecte. Instituția asigură cooperarea și schimbul de informații privind riscurile de fraudă și spălare a banilor;

		gestionate de Serviciu conform Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.	
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Nr. 2026PHG-1343 din 07.05.2026	1	În contextul examinării proiectului hotărârii cu privire la Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (număr unic 391/MF/2026), Vă comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	<i>Se acceptă.</i>
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal Nr. 04-01/ 1597 din 07.05.2026	1	Potrivit art. 11 alin. (3) al Legii nr. 133/2011, la încheierea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, <i>dacă subiectul acestor date nu și-a dat consimțământul pentru o altă destinație sau pentru o prelucrare ulterioară, acestea vor fi: distruse; transferate unui alt operator, cu condiția ca operatorul inițial să garanteze faptul că prelucrările ulterioare au scopuri similare celor în care s-a făcut prelucrarea inițială; transformate în date anonime și stocate exclusiv în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică.</i> În conformitate cu art. 23 alin. (3) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, la expirarea termenului de păstrare a documentelor, acestea pot fi lichidate, dacă legea nu prevede altfel. Articolul 76 alin. (2), lit. c) al Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, statuează că regulamentele resurselor informaționale urmează să conțină prevederi referitor la procedura de înregistrare, modificare, completare și radiere a datelor. În acest context, atragem atenția că secțiunea 3, cap. V - Înregistrarea, modificarea, completarea și radierea datelor în RI MCAF din proiectul Regulamentului vizat trebuie să cuprindă prevederi privind termenul concret de stocare/păstrare a datelor cu caracter personal și modalitatea de ștergere a acestora din Sistemul menționat.	<i>Se acceptă.</i> Pct. 30 a fost completat. <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Datele din cadrul RI MCAF se actualizează și se sincronizează cu datele din cadrul resurselor informaționale formate în alte sisteme informaționale de stat cu care acesta interacționează. Schimbul și sincronizarea datelor cu caracter personal se realizează exclusiv în limita datelor strict necesare îndeplinirii atribuțiilor legale ale subiecților implicați.
Cancelaria de Stat Nr. 21/1-69-5194 din 07.04.2026	1	În contextul examinării proiectului hotărârii Guvernului privind Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (număr unic 391/MF/2026), Cancelaria de Stat comunică lipsa de obiecții și propuneri.	<i>Se acceptă.</i>
Autoritatea Națională de Integritate Nr. 07/4100 din 06.05.2026	1	ANI avizează proiectul de hotărâre sub rezerva acceptării unor amendamente menite să consolideze componenta de integritate. Totodată, se impune definirea exactă a datelor furnizate de ANI și a procedurilor de sesizare utilizate de posesorul sistemului. În consecință, reținând misiunea și competențele consfințite în Legea nr. 132/2016, ANI susține aprobarea proiectului de hotărâre cu privire la <i>Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”</i>.	<i>Se acceptă</i> Conform prevederilor : 16.11. Autoritatea Națională de Integritate colaborează cu SI „MCAF” prin furnizarea informațiilor despre controalele efectuate privind averile și interesele personale ale subiecților declarării averii și intereselor personale.
Centrul Național Anticorupție Nr. 06/2/8163 din 06.05.2026	1	La pct. 12 subpct. 12.12. din proiectul Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (<i>în continuare – Regulament</i>):	<i>Se acceptă.</i> A fost introdusă uniform noțiunea de utilizatori RI MCAF.

	În proiectul Regulamentului, pentru identificarea celor care au drept de acces la Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (<i>în continuare – RI MCAF</i>), concomitent sunt utilizate noțiuni diferite, după cum urmează: -) „<i>utilizatori RI MCAF</i>” – pct. 11 subpct. 11.4., pct. 12 subpct. 12.11., pct. 24, etc. din proiectul Regulamentului; -) „<i>utilizatori ai portalului</i>” – pct. 12 subpct. 12.10. din proiectul Regulamentului; -) „<i>utilizatori ai sistemului</i>” – pct. 19 subpct. 19.1. din proiectul Regulamentului; -) „<i>participanți RI MCAF</i>” – pct. 12 subpct. 12.12. din proiectul Regulamentului; -) „<i>subiecți ai raporturilor juridice în domeniul creării și ținerii RI MCAF</i>” – pct. 1 și 5 din proiectul Regulamentului; -) „<i>subiecți ai raporturilor juridice legate de crearea și ținerea RI MCAF</i>” – pct. 31 din proiectul Regulamentului; -) „<i>subiecți RI MCAF</i>” – denumirea capitolului III, pct. 12 subpct. 12.6., etc. din proiectul Regulamentului; -) „<i>subiecți cu drepturi de acces la sistem</i>” – pct. 28 din proiectul Regulamentului. Articolul 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative stabilește că la elaborarea textului proiectului de act normativ: „<i>terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative</i>”. Întru evitarea unor eventuale confuzii legate de entitățile care au drept de acces la Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, este necesară uniformizarea terminologiei și utilizarea unei noțiuni generale pentru identificarea entităților prenotate – „<i>utilizatori ai RI MCAF</i>”, „<i>subiecți ai RI MCAF</i>” sau „<i>participanți ai RI MCAF</i>”.	
2	La pct. 15 din proiectul Regulamentului „15. Registratorul și destinatarul RI MCAF au dreptul: [...] 15.3. să vizualizeze datele, informațiile și documentele din RI MCAF în conformitate cu drepturile de acces stabilite, fără dreptul de a modifica aceste date, informații și documente.” Considerăm că stabilirea unor drepturi identice pentru registrator și destinatarul datelor din RI MCAF este inoportună, din moment ce aceștia sunt subiecți diferiți ai RI MCAF. Punctul 8 din proiectul Regulamentului prevede că: „<i>Registratorul de date este angajat al posesorului, care are posibilitatea și responsabilitatea de a înregistra, a actualiza și a radia date din cadrul</i>”. În aceeași ordine de idei, menționăm pct. 20 din proiectul Regulamentului, potrivit căruia: „<i>Înregistrarea, modificarea și/sau completarea, precum și radierea datelor din cadrul RI MCAF se efectuează de către posesorul acestuia, prin intermediul registratorului de date desemnat, conform procedurilor aprobate</i>”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Registratorul RI MCAF are dreptul: 15.1. să acceseze și să utilizeze resursele RI MCAF în conformitate cu rolul de utilizator și drepturile de acces atribuite de posesor; 15.2. să vizualizeze, în mod restricționat sau integral, datele și documentele din sistem necesare pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu; 15.3. să introducă, să modifice, să actualizeze și să radieze datele, informațiile și documentele din RI MCAF, în baza și cu stricta respectare a

		Recomandare: Redactarea prevederilor proiectului prin prisma delimitării drepturilor și obligațiilor registratorului de cele ale destinatarilor datelor din RI MCAF.	documentelor justificative și a procedurilor aprobate de posesor; 15.4. să primească asistență tehnică din partea administratorului tehnic pentru soluționarea incidentelor funcționale în sistem. 16. Registratorul RI MCAF este obligat: 16.1. să asigure introducerea corectă, completă, veridică și în termenele stabilite a datelor și documentelor în RI MCAF; 16.2. să modifice sau să actualizeze datele din sistem exclusiv în temeiul actelor oficiale (justificative) care constată necesitatea rectificării acestora, fiind interzisă alterarea arbitrară a istoricului informațional; 16.3. să nu transmită altor persoane credențialele de acces (nume de utilizator, parolă, cheie electronică) și să prevină accesul terților la echipamentul de lucru pe care este autentificat sistemul; 16.4. să asigure protecția datelor cu caracter personal în procesul de operare a acestora în cadrul sistemului; 16.5. să raporteze imediat posesorului orice eroare de sistem, tentativă de acces neautorizat sau corupere a datelor de care a luat cunoștință în exercitarea funcției.
<i>Procuratura</i> <i>Nr. 4-1d/26-320 din 07.05.2026</i>	1	Delimitarea insuficientă între activitățile administrative și cele de investigare Potrivit pct. 2 din Regulament, RI MCAF asigură gestionarea centralizată a datelor privind neregulile și riscurile de fraudă. Totodată, sistemul va contribui la facilitarea schimbului de date între autoritățile naționale în domeniul prevenirii și depistării fraudelor, la creșterea capacității de analiză, precum și la coordonarea intervențiilor instituționale în situațiile ce necesită o reacție promptă și fundamentată. În același context, conform pct. 10 din Regulament, destinatarul datelor este persoana juridică de drept public care asigură procesul de investigare a potențialelor fraude. În acest context, proiectul nu stabilește în mod expres delimitarea dintre potențialii destinatari ai datelor din RI MCAF. Totodată, nu se realizează o delimitare clară	<i>Nu se acceptă</i> <i>ICFS în calitate de Unitate antifraudă și în conformitate cu Legea nr. 111/2026 va prezenta toate constatările privind suspiciunile de fraudă Centrului Național Anticorupție și Procuraturii Anticorupție.</i>

		între activitățile de natură administrativă (monitorizare, analiză de risc), pe de o parte, și activitățile de investigare cu caracter procesual-penal, pe de altă parte.	
	2	Reglementarea incompletă a regimului juridic și a valorii datelor Capitolul V al Regulamentului (pct. 20-23) reglementează procedurile de înregistrare, modificare și radiere a datelor, precum și evidența modificărilor. Cu toate acestea, proiectul nu conține prevederi privind regimul juridic al datelor stocate (caracter informativ/administrativ) și nici garanțiile de integritate și autenticitate ale datelor. În lipsa acestor elemente, poate fi afectată utilizarea datelor în cadrul procedurilor judiciare. Se propune completarea Capitolului V cu norme care să reglementeze statutul juridic al datelor din RI MCAF precum și mecanismele de asigurare a integrității și trasabilității datelor.	<i>Se acceptă.</i> <i>Integritatea și trasabilitatea datelor este reglementată de ISO-27001.</i>
	3	Exonerarea excesivă de răspundere a posesorului Conform pct. 41 din Regulament, posesorul nu își asumă răspunderea pentru o gamă largă de situații, inclusiv pierderea sau întârzierea datelor. Formularea acestei norme este una generală și extinsă, fiind de natură să diminueze responsabilitatea instituțională în gestionarea unui sistem informațional de importanță majoră. Se propune revizuirea pct. 41 prin: limitarea exonerării de răspundere la situații obiective (ex. forță majoră); menținerea răspunderii pentru deficiențe ce țin de administrarea și funcționarea sistemului.	<i>Se acceptă.</i>
	4	Termenul de examinare a solicitărilor de corectare a datelor Potrivit pct. 22, solicitările privind corectarea datelor se examinează în termen de 10 zile lucrătoare. Având în vedere natura datelor gestionate și impactul acestora asupra proceselor de prevenire și investigare a fraudelor, termenul stabilit poate afecta operativitatea intervențiilor. Se propune revizuirea pct. 22 prin: - instituirea unor termene diferențiate, în funcție de complexitatea și urgența cazului; - stabilirea unui termen redus pentru situațiile care necesită intervenție promptă.	<i>Nu se acceptă</i> Se consideră oportună menținerea termenului general de 30 de zile pentru examinarea solicitărilor privind corectarea datelor, în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova. Stabilirea unui termen special mai scurt sau a unor termene diferențiate în funcție de complexitatea și urgența cazului nu este considerată necesară, întrucât termenul general prevăzut de cadrul normativ asigură un interval rezonabil pentru examinarea solicitării, efectuarea verificărilor necesare și adoptarea unei decizii corespunzătoare.
	5	Accesul organelor de drept la date Conform pct. 15 alin. (2), accesul la date se realizează în baza unei cereri aprobate în scris. Totuși, proiectul nu clarifică modul de aplicare a acestei prevederi în raport cu organele de urmărire penală și procurorii, în contextul competențelor acestora stabilite de lege.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i>

		În acest sens, se propune completarea pct. 15 cu prevederi exprese care să stabilească faptul că organele de urmărire penală și procurorii au acces la datele relevante în temeiul competențelor legale, accesul fiind reglementat expres prin prezentul regulament, în calitate de temei juridic aplicabil. În final, Procuratura Generală susține inițiativa de instituire a Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraud”, apreciind importanța acestuia pentru consolidarea mecanismelor de prevenire și combatere a fraudelor.	În cazul în care furnizorul de date consideră că datele înregistrate, modificate, completate sau radiate în cadrul RI MCAF sunt incorecte, incomplete sau nejustificate, acesta are dreptul de a solicita motivat verificarea și corectarea acestora. Posesorul RI MCAF va examina solicitarea în termen de 30 de zile de la data recepționării, informând solicitantul despre rezultatul verificării și măsurile întreprinse. În caz de respingere a solicitării, răspunsul va fi motivat.
Ministerul Afacerilor Interne Nr. 22/1810 din 06.05.2026	1	La proiectul hotărârii: Referitor la pct. 7, formularea privind intrarea în vigoare corespunde uzanțelor normative, însă în măsura în care implementarea sistemului informațional presupune realizarea unor măsuri prealabile de natură tehnică sau organizatorică, se recomandă examinarea oportunității stabilirii unui alt termen de intrare în vigoare.	<i>Se acceptă.</i> A fost modificat termenul intrării în vigoare a hotărârii.
	2	La proiectul Conceptului (anexa nr. 1): Capitolul I: La al patrulea alineat, se constată că formularea potrivit căreia „SI „MCAF” va funcționa ca o platformă integrată care va permite înregistrarea și administrarea centralizată a informațiilor privind suspiciuni” necesită a fi corelată cu normele aplicabile în materia protecției datelor cu caracter personal și a regimului informațiilor sensibile, aspect care nu este reflectat în mod explicit în acest capitol. În acest sens, se recomandă introducerea unei mențiuni generale privind respectarea cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal. De asemenea, sintagma „coordonarea dosarelor cu instituțiile abilitate” este lipsită de precizie, nefiind clar tipul de dosare la care se face referire (administrative, contravenționale sau penale) și autoritățile cu care acestea urmează a fi coordonate, motiv pentru care se impune necesitatea revizuirii acestui alineat.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> În contextul modernizării mecanismelor de gestionare a fondurilor publice și externe, Inspectoratul Control Financiar de Stat, în calitate de Unitate antifraudă, a identificat necesitatea consolidării capacităților instituționale pentru prevenirea și detectarea timpurie a neregulilor. Experiența acumulată în implementarea programelor finanțate din surse naționale și internaționale a evidențiat oportunitatea introducerii unui cadru tehnologic și operațional care să permită monitorizarea integrată a proceselor, precum și coordonarea eficientă a acțiunilor instituțiilor cu atribuții în domeniu.
	3	Capitolul I: La al cincilea alineat, textul „tratarea neregulilor într-o manieră coerentă, predictibilă și transparentă” are un caracter mai degrabă declarativ și valoric, specific documentelor de politici publice, motiv pentru care se recomandă adaptarea acestora la un stil normativ, mai sobru și mai precis.	<i>Se acceptă.</i>

	4	Se constată o redundanță între cuvintele „crearea și exploatarea acestuia” și textul „măsurile privind crearea, implementarea, exploatarea și mentenanța”, fapt care necesită a fi revizuit.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Prin instituirea acestui sistem, Republica Moldova va dispune de un cadru consolidat pentru monitorizarea, prevenirea și tratarea neregulilor în mod unitar, previzibil și transparent, ceea ce va contribui la întărirea încrederii în modul de utilizare a resurselor publice și a celor provenite din fonduri externe, precum și la modernizarea continuă a practicilor de guvernare financiară.
	5	De asemenea, termenul „obiectele informaționale” nu este consacrat în mod clar în legislația națională și necesită definirea sau substituirea cu o noțiune uzuală, precum „resurse informaționale” sau „date”.	<i>Se acceptă.</i> Noțiunea „obiectele informaționale” a fost exclusă din pct. 1, deoarece în text urmează sintagma „lista seturilor de date” și nu este necesară substituirea acesteia cu noțiunea „date”.
	6	La subpct. 3.1. , definiția noțiunii „Date” are un caracter general și enciclopedic, fiind recomandată corelarea acesteia cu definițiile existente în legislația relevantă (ex. Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat).	<i>Se acceptă.</i> <i>Noțiunea a fost ajustată.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Date – informație prezentată într-o anumită formă care permite a comunica, comenta și prelucra;
	7	În mod similar, definiția noțiunii „Proces” din subpct. 3.2. este prea generică și nu reflectă specificul domeniului reglementat, motiv pentru care se impune fie reformularea, fie excluderea acesteia din proiect.	<i>Se acceptă.</i> <i>Noțiunea a fost exclusă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> 3.2. Date antifraudă - informațiile privind sesizările, neregulile și măsurile întreprinse;

	8	În ceea ce privește subpunctul 3.13. , noțiunea „raportorii de nereguli” este insuficient dezvoltată și nu reflectă implicațiile juridice specifice, fiind necesară corelarea cu subpct. 9.1. din proiect și cu legislația privind avertizorii de integritate.	<i>Nu se acceptă.</i> În conformitate cu prevederile pct. 6.2 din Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 271/2025, raportorii de nereguli și/sau suspiciuni de fraudă sunt definiți ca persoane care informează despre nereguli și/sau suspiciuni de fraudă. Actul normativ menționat instituie un mecanism distinct de raportare, aplicabil exclusiv în contextul gestionării neregulilor și suspiciunilor de fraudă, fără a face trimitere la regimul juridic al avertizorilor de integritate. În aceste condiții, corelarea acestor prevederi cu legislația privind avertizorii de integritate este lipsită de temei normativ și nu poate fi susținută din perspectiva cadrului juridic aplicabil. Extinderea sferei de aplicare a dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 271/2025 prin raportare la legislația privind avertizorii de integritate ar reprezenta o interpretare care excedează voinței legiuitorului și conținutului expres al normelor în vigoare.
	9	La subpct. 7.5. , trimiterea la Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal urmează a fi actualizată, cu indicarea referinței la intrarea în vigoare, începând cu 23 august 2026 a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.	<i>Se acceptă.</i>
	10	La subpct. 7.14. , referința la Hotărârea Guvernului nr. 857/2013 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020” nu mai este relevantă, întrucât acest act normativ a vizat prioritățile și obiectivele Guvernului doar până în anul 2020. În prezent, prioritățile Guvernului în domeniul digitalizării sunt reflectate în Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030, deja menționată la subpct. 7.22..	<i>Se acceptă.</i> <i>Referința a fost exclusă.</i>
	11	Suplimentar, se propune completarea pct. 7 cu subpct. 7.24. și 7.25. cu următorul cuprins: „7.24. Hotărârea Guvernului nr. 305/2024 cu privire la platforma de găzduire și partajare a documentelor (MDocs);	<i>Se acceptă.</i>

		7.25. Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design.”. În eventualitatea acceptării propunerii înaintate mai sus, se impune necesitatea respectării ierarhiei actelor normative și revizuirea numerotării acestora.	
	12	La subpct. 8.1. se utilizează sintagma „date antifraudă”, care nu este consacrată juridic și necesită clarificare.	<i>Se acceptă.</i> <i>Pct. 3 a fost completat cu noțiunea „date antifraudă”.</i>
	13	La subpct. 8.5. , cuvintele „din contul creării” sunt improprii din punct de vedere lingvistic, fiind recomandată substituirea acestora cu cuvintele „prin crearea și menținerea”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> 8.5. Asigurarea calității informației – asigurarea calității informației prin crearea și menținerea componentelor sistemului calității, bazat pe abordare procesuală;
	14	La subpct. 9.2. în vederea evitării incertitudinii cu privire la competența autorităților implicate, se consideră judicios a se indica exhaustiv instituțiile responsabile de gestionarea sesizărilor și dosarelor. Enumerarea clară a instituțiilor competente facilitează coordonarea interinstituțională, reduce riscul suprapunerii atribuțiilor și permite o trasabilitate mai bună a procesului de examinare a sesizărilor și dosarelor.	<i>Nu se acceptă.</i> Indicarea exhaustivă a instituțiilor responsabile de gestionarea sesizărilor și dosarelor nu este considerată oportună, întrucât competențele autorităților publice sunt stabilite și delimitate prin actele normative care reglementează domeniile respective. Stabilirea în Regulament a unei liste exhaustive ar putea conduce la suprapunerea cu prevederile actelor normative speciale și ar impune modificarea Regulamentului ori de câte ori intervin modificări în competența sau structura autorităților. În acest sens, formularea generală de la subpct. 9.2. permite aplicarea Regulamentului în corelare cu cadrul normativ în vigoare și asigură flexibilitatea necesară pentru gestionarea sesizărilor și dosarelor în funcție de competența legală a autorităților implicate.
	15	Subpct. 9.3. este insuficient dezvoltat, precum și structura acestuia este incorectă or, după semnul de punctuație două puncte „:” este necesar de fi stabilită o enumerare, pe când în cadrul proiectului este inclus doar un singur subpunct.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> 9.3. Conturul destinat entităților partenere și donatorilor externi - reprezintă componenta SI

			„MCAF” destinată asigurării interacțiunii informaționale cu structurile externe implicate în procesele de monitorizare, evaluare, audit, coordonare, raportare și supraveghere a utilizării fondurilor publice și externe: 9.3.1. consultarea rapoartelor privind măsurile antifraudă; 9.3.2. transmiterea și recepționarea informațiilor între SI „MCAF” și entitățile externe autorizate; 9.3.3. furnizarea rapoartelor, situațiilor statistice și datelor agregate necesare proceselor de monitorizare și evaluare;
16	În subpunctul 9.5. se constată suprapuneri cu funcțiile prevăzute la pct. 8, în special în materie de administrare și securitate, fiind necesară eliminarea redundanțelor.		<i>Se acceptă.</i>
17	Referitor la subpct. 10.6. , formularea actuală este ambiguă și lasă loc de interpretări, întrucât nu precizează în mod clar cu ce sisteme informaționale va interacționa Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” și nici ce tipuri de informații vor face obiectul schimbului de date. În acest context, se propune completarea proiectului cu indicarea sistemelor informaționale relevante din cadrul Ministerului Afacerilor Interne cu care se va realiza schimbul de date, precum și specificarea expresă a categoriilor de informații ce urmează a fi preluate. Abordarea respectivă se propune a fi aplicată și în cazul celorlalte instituții ale statului care au un rol activ în furnizarea datelor (Cancelaria de Stat, Centrul Național Anticorupție, Ministerul Justiției, Procuratura, Autoritatea Națională de Integritate, Banca Națională a Moldovei, Curtea de Conturi).		<i>Se acceptă</i> <i>Va fi inclus în fișa tehnică.</i>
18	Complementar, se atrage atenție la faptul că enumerarea instituțiilor este realizată prin abrevieri (MF, MAI, ANI, CNA), fără indicarea denumirilor complete, ceea ce nu corespunde cerințelor tehnicii legislative stabilite în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.		<i>Se acceptă.</i>
19	De asemenea, nu este clar la ce se referă autorul prin utilizarea sintagmei „ <i>statusul acțiunilor corective</i> ”, fapt pentru care această sintagmă necesită a fi revizuită.		<i>Se acceptă.</i>
20	Se constată necesitatea revizuirii prevederilor subpct. 16.10. , conform cărora „ <i>Ministerul Afacerilor Interne colaborează cu SI „MCAF” prin furnizarea informațiilor operative și de investigație, necesare în documentarea cazurilor ce afectează interesele financiare ale statului. De asemenea, sprijină activitățile de</i>		<i>Se acceptă.</i> <i>Va fi inclus în fișa tehnică.</i>

		control și investigare comună”, întrucât formularea este una generală și nu delimitează clar tipurile de informații ce urmează a fi furnizate. În acest sens, se recomandă concretizarea expresă a categoriilor de informații ce pot fi transmise de către Ministerul Afacerilor Interne, cu indicarea limitelor legale, a regimului juridic aplicabil (inclusiv din perspectiva protecției datelor cu caracter personal și a secretului cauzei), precum și a condițiilor și mecanismelor de schimb de date, pentru a evita interpretările ambigue și eventualele riscuri de încălcare a cadrului normativ incident. În lipsa unei reglementări exprese, formularea respectivă poate genera interpretări extinse cu privire la natura informațiilor transmise, inclusiv sub 4 aspectul datelor cu caracter sensibil, al informațiilor operative sau al celor ce țin de secretul cauzei. Complementar, prezenta normă necesită a fi analizată inclusiv prin prisma cadrului normativ aplicabil activității speciale de investigații, precum și a regimului de secretizare a acestora. Or, se va reține că activitatea specială de investigații reprezintă o activitate cu caracter secret și/sau public, realizată de autoritățile publice competente, cu sau fără utilizarea mijloacelor tehnice speciale, în scopul colectării informațiilor necesare prevenirii criminalității, asigurării ordinii publice și siguranței în locurile de detenție. Mai mult, această prevedere necesită a fi evaluată și sub aspectul capacității reale de implementare, inclusiv al mecanismelor instituționale și juridice necesare pentru realizarea unei asemenea colaborări.	
	21	La proiectul Regulamentului (anexa nr. 2): Cu referire la prevederile pct. 5–10, care stabilesc subiecții implicați și atribuțiile acestora, se constată că, deși sunt definite rolurile instituționale (proprietar, posesor, deținător, furnizor, destinatar), nu este precizată expres calitatea acestora din perspectiva legislației privind protecția datelor cu caracter personal. În lipsa unei delimitări clare între operator și persoana împuternicită, există riscul unei interpretări neuniforme a responsabilităților privind prelucrarea datelor. În acest context, se consideră oportună completarea cadrului normativ cu prevederi care să clarifice aceste aspecte. Astfel, se propune completarea Capitolului II cu un alineat nou, care să prevadă expres desemnarea operatorului sistemului, identificarea persoanelor împuternicite și delimitarea responsabilităților acestora.	<i>Se acceptă.</i> <i>Cap. II a fost completat cu pct. 11.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> 11. Posesorul și deținătorul RI MCAF are dreptul: 11.1. să utilizeze informația disponibilă în cadrul RI MCAF, în scopul executării atribuțiilor sale; 11.2. să solicite, în bază de contract, administratorului tehnic îmbunătățirea funcționalităților RI MCAF; 11.3. să inițieze procedura de suspendare a drepturilor de acces la RI MCAF pentru utilizatorii care nu respectă regulile de utilizare a RI MCAF; 11.4. să verifice autenticitatea și veridicitatea datelor transmise de către utilizatorii RI MCAF, după caz;

			11.5. să asigure implementarea modificărilor, rectificărilor și dezvoltărilor solicitate; 11.6. să stabilească condițiile tehnice de funcționare a RI MCAF; 11.7. să înainteze propuneri de îmbunătățire a funcționalităților RI MCAF, precum și să le pună în aplicare; 11.8. să acorde suport consultativ pentru furnizorii și destinatarii de date din RI MCAF; 11.9. să autorizeze suspendarea activității RI MCAF în caz de situații excepționale, incidente sau riscuri semnificative de securitate pentru resursele informaționale de importanță publică, stabilite conform legislației.
	22	Pct. 18 conține o adresă web concretă, ceea ce nu este oportun într-un act normativ, întrucât aceasta poate suferi modificări în timp, fapt pentru care se recomandă utilizarea unei formulări generale.	<i>Se acceptă.</i>
	23	Totodată, referirea exclusivă la „persoane juridice” în calitate de utilizatori este limitativă, în condițiile în care anterior sunt menționate și persoane fizice.	<i>Se acceptă.</i> <i>A fost exclusă sintagma „(persoane juridice)”</i>
	24	În ceea ce privește prevederile subpct. 19.3.–19.6. din Regulament, care reglementează funcționalitățile sistemului și tipurile de date colectate, se atestă că acestea permit gestionarea unui volum extins de date, inclusiv documente justificative, dosare antifraudă și schimb automatizat de date. Totodată, norma nu stabilește în mod expres limitarea datelor în funcție de fiecare operațiune concretă, ceea ce poate conduce, în practică, la colectarea excesivă de date. În acest context, se consideră oportună instituirea unei reguli generale privind limitarea datelor prelucrate în următoarea redacție: „Datele cu caracter personal prelucrate în cadrul SI „MCAF” se limitează la cele strict necesare realizării fiecărei operațiuni și scopului sistemului.”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Cap. IV a fost completat cu pct. 20.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> 19. Destinatarii RI MCAF este obligat: 19.1. să utilizeze datele, informațiile și documentele obținute din RI MCAF exclusiv în scopul realizării atribuțiilor funcționale și a competențelor legale instituite pentru prevenirea și combaterea fraudelor; 19.2. să asigure confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal și a informațiilor cu accesibilitate limitată la care a obținut acces, în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal și secretul profesional/comercial; 19.3. să nu transmită, să nu divulge și să nu distribuie unor terți, neautorizați prin

			lege, datele și documentele extrase din RI MCAF; 19.4. să respecte măsurile de securitate tehnice și organizatorice stabilite de posesor și de administratorul tehnic pentru utilizarea sistemului; 19.5. să informeze imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore, posesorul RI MCAF în cazul depistării unor incidente de securitate informațională sau a unor bănuieli privind accesul neautorizat al contului său; 19.6. să desemneze, prin act administrativ intern, persoanele responsabile (utilizatorii autorizați) care vor deține drepturi de acces în sistem și să notifice posesorului orice modificare privind statutul acestora (suspendare, eliberare din funcție etc.) pentru revocarea imediată a drepturilor de acces.
25	Referitor la prevederile subpct. 19.9. și pct. 21–23 , care reglementează arhivarea datelor și evidența modificărilor, se remarcă faptul că acestea stabilesc mecanismele de păstrare a datelor, fără a indica expres durata de stocare sau criteriile în baza cărora aceasta urmează a fi determinată. În lipsa unor astfel de repere, există riscul păstrării datelor pe perioade nedeterminate sau excesive, în special în contextul caracterului cumulativ și istoric al datelor gestionate de sistem. Or, conform art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2011 și art. 5 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 195/2024, datele trebuie păstrate doar pe perioada necesară realizării scopului. În acest sens, se consideră oportună completarea Regulamentului cu o prevedere generală privind limitarea duratei de stocare în următoarea redacție: <i>„Datele cu caracter personal se păstrează pe durata necesară realizării scopului pentru care au fost colectate, în conformitate cu legislația aplicabilă și termenele stabilite prin nomenclatoarele arhivistice.”.</i>	<i>Se acceptă.</i> <i>Pct. 30 a fost completat.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> 30. Datele din cadrul RI MCAF se actualizează și se sincronizează cu datele din cadrul resurselor informaționale formate în alte sisteme informaționale de stat cu care acesta interacționează. Schimbul și sincronizarea datelor cu caracter personal se realizează exclusiv în limita datelor strict necesare îndeplinirii atribuțiilor legale ale subiecților implicați.	
26	La pct. 24 , trimiterea la „Ghidul utilizatorului” introduce un document care nu este reglementat în mod expres în proiect, fiind necesară clarificarea statutului juridic al acestuia.	<i>Se acceptă.</i> <i>Pct. 24 a fost completat.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Utilizatorii RI MCAF au obligația de a consulta și a respecta condițiile de utilizare ale	

			datelor și serviciilor publicate în cadrul RI MCAF și în Ghidul utilizatorului pus la dispoziție în cadrul RI MCAF.
	27	Pct. 25 și 26 reglementează interacțiunea cu furnizorii de date și realizarea schimbului de date prin intermediul platformei de interoperabilitate. Totodată, norma stabilește cadrul general al schimbului de date, fără a delimita în mod expres limitele acestuia în funcție de necesitatea concretă a datelor prelucrate. În contextul în care sistemul presupune interconectarea cu mai multe resurse informaționale și sincronizarea automată a datelor, lipsa unei astfel de precizări poate conduce, în practică, la accesarea sau transmiterea unor volume mai extinse de date decât cele necesare. Or, potrivit art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 133/2011 și art. 5 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 195/2024, datele trebuie să fie adecvate și limitate la ceea ce este necesar. În acest context, se consideră oportună completarea Regulamentului cu o normă expresă care să asigure aplicarea efectivă a principiului minimizării datelor. Astfel, se propune completarea pct. 25 sau 26 cu un alineat nou, cu următorul cuprins: „<i>Schimbul și sincronizarea datelor cu caracter personal se realizează exclusiv în limita datelor strict necesare îndeplinirii atribuțiilor legale ale subiecților implicați.</i>”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Schimbul de date și interacțiunea informațională cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cadrul SI „MCAF” se efectuează cu respectarea strictă a regimului juridic special de confidențialitate și independență instituit prin Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. SI „MCAF” nu va asigura preluarea sau integrarea automatizată a datelor și analizelor financiare din sistemele informatice proprii ale Serviciului, interacțiunea interinstituțională urmând a fi realizată exclusiv la cerere, în limitele competențelor legale ale autorităților participante și în baza protocoalelor bilaterale de colaborare
	28	La pct. 39, sintagma „<i>contrar prevederilor legislative</i>” este prea generală, fapt pentru care se optează pentru includerea unei trimiteri exprese la actul normativ ce reglementează protecția datelor cu caracter personal.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Toți subiecții RI MCAF poartă răspundere conform legislației pentru prelucrarea, divulgarea și transmiterea informației din sistem ce conține date cu caracter personal terțelor persoane, contrar prevederilor legislative în domeniul protecției datelor cu caracter personal.
	29	Per ansamblu, Capitolul VIII necesită o revizuire considerabilă, în special în ceea ce privește regimul răspunderii și condițiile de suspendare a funcționării sistemului, pentru a asigura conformitatea cu legislația și coerența reglementării.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> 43. Crearea, ținerea și administrarea RI MCAF este supusă controlului intern. Controlul intern privind organizarea și funcționarea RI MCAF se efectuează de către posesor.

			44. Utilizatorii în ale căror atribuții intră administrarea RI MCAF, introducerea datelor, furnizarea/recepționarea informațiilor și asigurarea ținerii corespunzătoare a RI MCAF, poartă răspundere personală, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, pentru completitudinea, autenticitatea, veridicitatea, integritatea informației, precum și pentru păstrarea și utilizarea ei. 45. Toți subiecții RI MCAF poartă răspundere conform legislației pentru prelucrarea, divulgarea și transmiterea informației din sistem ce conține date cu caracter personal terțelor persoane, contrar prevederilor legislative în domeniul protecției datelor cu caracter personal. 46. Pentru asigurarea accesului corespunzător la RI MCAF, posesorul poate dispune întreruperea temporară a accesului la RI MCAF în scopul efectuării lucrărilor de întreținere. Prin urmare, nu se garantează disponibilitatea permanentă sau faptul că RI MCAF va putea fi accesată întotdeauna cu o anumită viteză sau cu posibilitatea efectuării tuturor operațiunilor. 47. Posesorul nu își asumă nicio răspundere în cazul în care anumite informații sunt furnizate cu întârziere, sunt pierdute, șterse sau nu pot fi stocate pe serverele RI MCAF din orice motive care au survenit fără vina lor și nu sunt responsabil pentru folosirea incorectă de către utilizator a operațiunilor efectuate în cadrul acestora. Posesorul nu poartă răspundere pentru datele transmise în RI MCAF, pentru erorile, lacunele, ștergerea datelor, limitarea efectuării unor operațiuni, reținerile și defectele ce au loc în timpul transmiterii datelor, care au survenit fără vina lor. Posesorul, furnizorul și destinatarul nu poartă răspundere pentru daunele indirecte cauzate posesorului, inclusiv venitul ratat, economii ratate, oportunități ratate, netransmiterea sau transmiterea cu întârziere a informației, alterarea sau pierderea informației. 48. Accesul la RI MCAF se suspendă de către posesor în caz de apariție a uneia dintre următoarele situații: 48.1. în timpul efectuării lucrărilor profilactice ale complexului de mijloace software și hardware aferente RI MCAF; 48.2. la apariția impedimentelor justificatoare;

			48.3. la încălcarea cerințelor sistemului securității informației, dacă aceasta prezintă pericol pentru ținerea RI MCAF; 48.4. în cazul apariției dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software și hardware aferente RI MCAF; 49. În cazul apariției impedimentelor justificatoare și a dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software și hardware aferente RI MCAF din vina terțelor persoane, este posibilă suspendarea accesului la RI MCAF, cu informarea subiecților prin mijloace tehnice disponibile.
	30	Suplimentar, la final se menționează că Regulamentul nu conține prevederi privind informarea persoanelor vizate, inclusiv în situațiile în care datele sunt colectate indirect, prin schimb de date între autorități. În contextul specific al sistemului, această omisiune poate afecta transparența prelucrării și exercitarea drepturilor persoanelor vizate. Or, potrivit art. 12–14 din Legea nr. 195/2024, operatorul are obligația de a asigura informarea persoanelor vizate. În acest sens, se consideră oportună completarea Regulamentului cu o prevedere generală în următoarea redacție: <i>„Operatorul sistemului asigură informarea persoanelor vizate cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv în cazul datelor obținute indirect, în condițiile legislației.”.</i>	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Obiecte ale asigurării protecției și securității informației din cadrul RI MCAF se consideră tot complexul de mijloace software și hardware care asigură realizarea proceselor informaționale: 37.1. bazele de date și suporturile materiale care conțin informații privind date cu caracter personal; 37.2. sistemele informaționale, sistemele operaționale, sistemele de gestionare a bazelor de date și alte aplicații care asigură activitatea RI MCAF; 37.3. sistemele de comunicații electronice, rețelele, serverele, calculatoarele și alte echipamente și mijloace tehnice de captare și prelucrare a informației.
Banca Națională a Moldovei Nr. 28-01107/37/2345 din 12.05.2026	1	La pct. 3.1 , în vedere asigurării respectării regulilor de tehnică legislativă prevăzute în art. 54 din Legea nr. 100/2017 și a evitării interpretărilor neconforme, recomandăm prevederea în cuprinsul normei a tuturor elementelor ce intră în categoria Datelor și excluderea textului „etc.”.	<i>Se acceptă</i>
	2	În vederea asigurării utilizării terminologiei juridice corespunzătoare și a clarității prevederilor respective, la pct. 3.4 noțiunea de „actor” urmează a fi substituită cu noțiunea de „părți interesate”, iar textul „oameni, organizații” cu textul „personae fizice, autorități și alte persoane juridice (indiferent de tipul de	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Părți interesate - persoane fizice, autorități și alte persoane juridice (indiferent de tipul de

		<i>proprietate și forma juridică de organizare)</i> ”, pentru utilizarea terminologii uniforme (ex. a se vedea subpct. 47.3).	proprietate și forma juridică de organizare), sisteme sau dispozitive care folosesc sau interacționează cu sistemul;
	3	La pct. 3.4 , urmează a fi precizate, cel puțin în cuprinsul Notei de fundamentare, instituțiile care intră în categoria organizațiilor, în condițiile în care pct. 4.2 din Concept statuează că sistemul asigură un cadru pentru schimbul între instituțiile statului, iar utilizarea sintagmei „organizații” este pasibilă de interpretări neconforme și poate induce ideea coordonării cu organizații internaționale sau naționale a căror atribuții în domeniul prevenirii și raportării neregulilor aferente fraudei nu sunt reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 271/2025.	<i>Se acceptă.</i>
	4	La pct. 4.1 , recomandăm precizarea, cel puțin în cuprinsul Notei de fundamentare, a situațiilor care pot fi calificate ca incidente, rapoarte și evaluări de risc, astfel încât să fie evitate ambiguitățile și interpretările neconforme.	<i>Se acceptă</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> 4.1. Centralizarea și gestionarea informațiilor - sistemul permite colectarea și stocarea centralizată a datelor referitoare la incidente, rapoarte și evaluări de risc (Aplicarea acestor noțiuni se realizează în conformitate cu cadrul normativ aplicabil și cu cerințele standardului ISO/IEC 27001.) . Această centralizare facilitează accesul rapid la informații corecte și actualizate, permițând luarea deciziilor pe baze obiective și informate;
	5	La pct. 4.2 , recomandăm completarea după cuvântul „suprapunerile” cu cuvintele „de competență”, în vederea fortificării clarității prevederii.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Cooperarea și coordonarea interinstituțională - sistemul asigură un cadru pentru schimbul de informații între instituțiile statului implicate în activități antifraudă. Prin coordonare eficientă, se evită suprapunerile de competență, se optimizează resursele și se garantează un răspuns unit la incidentele semnalate;
	6	La pct. 6.5 , recomandăm precizarea în cuprinsul Notei de fundamentare a sensului vizat prin textul „fundamentarea deciziilor la nivel managerial și strategic”.	<i>Se acceptă.</i>
	7	La pct. 7.5 , atragem atenția supra faptului că Legea nr. 133/2011 va fi abrogată o dată cu intrarea în vigoare la 23.08.2026 a Legii nr. 195/2024, astfel încât intervine necesitatea revizuirii prevederii.	<i>Se acceptă.</i>
	8	La pct. 7.24 , recomandăm completarea prevederii cu denumirea autorității emitente a Ordinului referit.	<i>Se acceptă.</i>

	9	La pct. 9.1.1 , în vederea evitării ambiguităților și interpretărilor neconforme, recomandă specificarea expresă a situațiilor care intră în categoria neregulilor procedurale, în condițiile în care însăși obiectul conceptului se referă la raportarea neregulilor/suspiciunilor de fraudă.	<i>Se acceptă.</i>
	10	La pct. 9.2.3 , textul „ <i>gestionarea acțiunilor de urmărire</i> ” nu este clar formulat și se impune elucidarea dacă acesta se referă la gestionarea acțiunilor de urmărire penală sau a altor acțiuni aferente SI MCAF.	<i>Se acceptă.</i>
	11	La pct. 16.13 , în condițiile în care, potrivit art. 36 din Legea nr. 548/1995, membrii organelor de conducere, precum și personalul Băncii Naționale, nu au dreptul să divulge informațiile atribuite la secret profesional, decât în cazurile expres și rlimitativ prevăzute de lege, recomandăm completarea prevederilor pct. 16.13 după cuvântul „ <i>furnizarea</i> ” cu sintagma „ <i>conform legislației</i> ”.	<i>Se acceptă.</i>
	12	La pct. 17.2.7 , în condițiile în care „SI MCAF” este un registru departamental de stat ce contribuie la facilitarea schimbului de date între autoritățile naționale, recomandăm precizarea sensului vizat prin acțiunea „Validarea transmiterii informațiilor către instituții externe”.	<i>Se acceptă.</i>
	13	La pct. 17.3.4 , în vederea evitării interpretărilor neconforme, recomandăm revizuirea prevederii prin specificarea obiectului investigațiilor, or, însuși conceptul SI MCAF presupune monitorizarea și coordonarea antifraudă.	<i>Se acceptă.</i>
	14	Cu referire la pct. 19.2 , se remarcă că orice informație remisă de BNM se va realiza doar în strictă conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 548/1995 și ale Memorandumului semnat între BNM și Inspectoratul Control Financiar de Stat/Unitatea Antifraudă.	<i>Se acceptă</i>
	15	La pct. 19.3.3 , cuvântul „ <i>beneficiarilor</i> ” se va substitui cu cuvântul „ <i>beneficiarii</i> ”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> 19.3.3. date privind beneficiarii programelor publice;
	16	La pct. 33.1 , având în vedere că obiectul SI „MCAF” presupune situațiile de fraudă, recomandăm să fie precizate corespunzător situațiile, acțiunile, inacțiunile care reprezintă obiectul sesizării.	<i>Nu se acceptă</i> Nu se consideră oportună enumerarea exhaustivă în pct. 33.1 a situațiilor, acțiunilor sau inacțiunilor susceptibile de a constitui obiect al sesizării, întrucât acestea pot varia în funcție de natura și circumstanțele cazului concret. Obiectul sesizării urmează să fie determinat în raport cu prevederile cadrului normativ aplicabil în domeniul prevenirii și combaterii fraudei, precum

			și cu competențele autorităților responsabile. Enumerarea detaliată a acestora în Regulament ar putea limita aplicabilitatea normei și ar crea riscul omiterii unor situații care pot apărea în practică. În acest sens, formularea generală prevăzută la pct. 33.1 permite recepționarea și examinarea sesizărilor privind posibile fraude, nereguli, abateri sau alte fapte relevante, cu respectarea cadrului legal aplicabil.
	17	Cu referire la textul „susceptibile de a necesita examinare”, atragem atenția asupra faptului că, potrivit prevederilor art. 69 alin. (2) și art. 73 alin. (1) din Codul administrativ, depunerea unei petiții (sesizări) obligă autoritatea publică să primească și să înregistreze imediat petiția, indiferent de existența sau inexistența competenței materiale sau funcționale, precum și atrage obligația inițierii procedurii administrative, acțiuni care implică, nemijlocit, examinarea sesizărilor depuse, prin urmare, recomandăm excluderea acestei precizări. Totodată, recomandăm excluderea prevederii, „Raportarea constituie temeiul juridic pentru inițierea procedurii de analiză”, întrucât, reieșind din prevederile Codului administrativ menționate supra, temeiul inițierii procedurii administrative este însăși petiția (sesizarea) depusă și înregistrată, raportarea acestea fiind doar o etapă a procedurii administrative declanșate.	<i>Se acceptă.</i>
	18	La pct. 33.2, în scopul evitării interpretărilor neconforme și înlăturării ambiguităților, recomandăm precizarea sensului vizat al mențiunii „ca urmare a constatării caracterului întemeiat al sesizării”, având în vedere prevederile art. 82 din Codul Administrativ care obligă autoritățile publice la întocmirea și ținerea unui dosar în format electronic sau pe suport de hârtie odată cu inițierea procedurii administrative.	<i>Se acceptă.</i>
	19	La pct. 42, textul „<i>posesorul și deținătorul SI „MCAF” vor implementa</i>” urmează a fi substituit cu textul „<i>posesorul și deținătorul SI „MCAF” va implementa</i>”, deoarece posesorul și deținătorul SI MCAF este una și aceeași autoritate - ICFS, conform pct. 13 din Concept și pct. 7 din Regulament, care prevede că „posesorul și deținătorul SI „MCAF” este Inspectoratul Control Financiar de Stat”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Pentru gestionarea riscurilor, posesorul și deținătorul SI „MCAF” va implementa o Politică generală de securitate, care va include obligații privind instruirea personalului, audituri periodice de securitate, monitorizarea implementării regulilor și identificarea domeniilor care necesită îmbunătățiri.

	20	La pct. 47.6 cuvântul „ <i>actorilor</i> ” se va substitui cu cuvântul „ <i>părților interesate</i> ”, după cum a fost propusă definirea la pct. 3. Totodată, se consideră necesar ca, pe textul Conceptului, utilizarea termenilor în limba engleză va fi precedată de mențiunea traducerii în limba română, pentru a asigura claritatea prevederilor respective, în corespundere cu art. 54 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Informarea continuă și promptă a părților interesate în derularea sesizărilor și investigațiilor antifraudă, inclusiv prin acces online la dosarele electronice;
	21	La pct. 9 din Regulament, cu referire la obligația furnizorului de date de a prezenta informația aferentă detectării potențialelor fraude în cazurile ce implică fonduri externe, atragem atenția asupra unei potențiale neconcordanțe cu prevederile pct. 2 din Regulament care stabilesc că Resursa informațională este un registru departamental de stat destinat, inclusiv, coordonării interinstituționale a acțiunilor de prevenire a și monitorizare a utilizării fondurilor publice și externe, astfel încât intervine necesitatea fie a precizării în cuprinsul Notei de fundamentare a opțiunii autorului proiectului de act normativ de a circumscrie obligația de informare exclusiv potențialelor fraude ce implică fonduri externe, fie revizuirea prevederii prin menționarea potențialelor fraude ce derivă din utilizarea necorespunzătoare a fondurilor publice.	<i>Se acceptă.</i>
	22	La pct. 16.12 , textul „ <i>ale funcționarilor</i> ” urmează a fi substituit cu textul „ <i>ale agenților publici</i> ”, având în vedere faptul că subiecți ai declarării averii și intereselor personale nu sunt doar funcționarii publici, ci și persoanele încadrate în entitățile publice (instituții, autorități), în baza unor raporturi de muncă reglementate de legislația muncii.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Autoritatea Națională de Integritate colaborează cu SI „MCAF” prin furnizarea informațiilor despre controalele efectuate privind averile și interesele personale ale agenților publici. Aceasta contribuie la identificarea situațiilor care pot genera riscuri de integritate sau conflicte de interese;
	23	La pct. 41 , prima propoziție, după cuvântul „ <i>posesorul</i> ” se va completa cu textul și „ <i>deținătorul</i> ”, deoarece ambele roluri sunt atribuite aceleiași autorități - ICFS. Totodată, referitor la cea de-a treia propoziție, considerăm necesar revizuirea părților (posesorul, furnizorul, destinatarul) care ar putea cauza daune indirecte posesorului.	<i>Se acceptă.</i>
	24	Suplimentar, cu privire la măsurile de securitate informațională prevăzute la Capitolul IX al Anexei nr. 1 și Capitolul VII al Anexei nr. 2, raportate la cerințele Hotărârii Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, se recomandă completarea cadrului tehnic cu măsuri specifice pentru	<i>Se acceptă.</i>

		informația acoperită de regimuri juridice specifice (secret bancar, secret profesional, secret comercial) și anume: criptare la nivel de câmp, jurnalizare separată a fiecărui acces, autorizare per- cerere, retenție limitată la durata strict necesară soluționării dosarului antifraudă și interdicția redistribuirii ulterioare. Aceste măsuri reprezintă bune practici recunoscute în standardele internaționale (ISO/IEC 27001, BCBS 239).	
Agenția de Guvernare Electronică Nr. 3007-108 din 08.05.2026	1	Pct. 3 și pct. 4 se vor exclude, deoarece conținutul acestora este deja expus în proiectul Conceptului, iar dublarea acestora este de prisos.	<i>Se acceptă.</i>
	2	Pct. 2 se va expune reieșind din noțiunea de „sistem informațional” prevăzută în Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale . Potrivit art. 3 din Legea 467/2003 un <i>sistem informațional reprezintă totalitate de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informație</i> . Respectiv, utilizarea expresiei „o platformă informațională integrată” are o utilizare improprie în cazul dat.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> SI „MCAF” o reprezintă totalitate de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată colectării, analizării și gestionării centralizate a datelor privind neregulile și riscurile de fraudă, precum și coordonării interinstituționale a acțiunilor de prevenire și monitorizare a utilizării fondurilor publice și externe.
	3	Pct. 7 urmează a fi completat cu trimiteri inclusiv la alte acte normative, după cum urmează: - <i>Hotărârea Guvernului nr.305/2024 cu privire la platforma de găzduire și partajare a documentelor (MDocs);</i> - <i>Hotărârea Guvernului nr.677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design.</i>	<i>Se acceptă.</i>
	4	La subpct. 6.6 a punctului 6, expresia „serviciile și platformele guvernamentale” „sistemele informaționale partajate”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Integrarea cu sistemele informaționale partajate, precum MPass, MLog, MConnect, MSign și MNotify, pentru a asigura autentificarea sigură, jurnalizarea completă, interoperabilitatea și comunicarea automatizată;
	5	La pct.10: 5.1. cuvintele „platforme și resurse digitale guvernamentale” se vor substitui cu cuvintele „sisteme informaționale, inclusiv sisteme informaționale partajate instituite de Guvern”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i>

			Interacțiunea SI „MCAF” cu alte sisteme informaționale, inclusiv sisteme informaționale partajate instituite de Guvern reprezintă un element esențial pentru asigurarea unei funcționări eficiente, coerente și integrate la nivel interinstituțional. Sistemul va utiliza infrastructura națională de interoperabilitate pentru a obține, verifica și corela date relevante necesare proceselor antifraudă, reducând duplicarea informațiilor și sporind acuratețea analizelor. SI „MCAF” se va integra cu următoarele platforme și sisteme informaționale partajate instituite de Guvern.
	6	La pct. 10.2 expresia „ <i>Serviciul de autentificare MPass</i> ”, se va substitui cu expresia „ <i>Serviciul guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass)</i> ”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> <i>Serviciul guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru identificarea și autentificarea utilizatorilor, asigurând acces diferențiat în funcție de roluri și niveluri de autorizare;</i>
	7	La pct. 10.3 expresia „ <i>Serviciul guvernamental de semnătură electronică MSign</i> ” se va substitui cu expresia „ <i>Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign)</i> ”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> <i>Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) – pentru semnarea electronică a documentelor;</i>
	8	La pct. 10.4 „ <i>Serviciul guvernamental de notificare MNotify</i> ” se va substitui cu expresia „ <i>Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify)</i> ”.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> <i>Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) – pentru transmiterea automată a notificărilor către utilizatori privind stadiul dosarelor, sesizărilor, termenelor procedurale și altor acțiuni relevante din sistem;</i>
	9	La pct. 10.5 expresia „ <i>Serviciul de jurnalizare MLog</i> ” se va substitui cu expresia „ <i>Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog)</i> ”.	<i>Se acceptă.</i>

			<i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) – pentru păstrarea evidenței tuturor operațiunilor efectuate în sistem, în scopul asigurării trasabilității și auditării activităților;
	10	Pct. 10 se va completa cu un subpunct suplimentar care să instituie obligativitatea interacțiunii SI MCAF cu Portalul guvernamental EVO, sub aspect al ofertei informațiilor referitor la depunerea online a sesizărilor (inclusiv cu link de accesare), de recepționare a notificărilor aferente verificării statutului de examinare a sesizării și de recepționare a răspunsului. De asemenea, considerăm oportun de a reglementa interacțiunea SI MCAF cu modulul e-Petiționare din cadrul Platformei pentru susținerea democrației participative (e-Democrație) (a se vedea HG 564/2024 pentru aprobarea Conceptului platformei pentru susținerea democrației participative (eDemocrație)), ținând cont de faptul că prin prisma prevederilor cadrului normativ, o sesizare reprezintă o formă de petiționare care poate fi realizată prin platforma eDemocrație.	<i>Nu se acceptă</i> Funcționalitățile privind interacțiunea SI MCAF cu Portalul guvernamental EVO, inclusiv în ceea ce privește depunerea online a sesizărilor, notificarea privind statutul examinării acestora și comunicarea răspunsurilor, urmează să fie implementate în etapa de dezvoltare și operaționalizare a sistemului informațional, nefiind necesară instituirea expresă a acestora la nivelul actului normativ. Totodată, nu se justifică reglementarea, la această etapă, a interacțiunii SI MCAF cu modulul e-Petiționare din cadrul Platformei pentru susținerea democrației participative (e-Democrație). Inspectoratul Control Financiar de Stat dispune deja de un mecanism propriu de raportare a neregulilor și suspiciunilor de fraudă, iar funcționalitățile de interoperabilitate cu platformele guvernamentale vor fi dezvoltate și integrate ulterior, în conformitate cu cerințele tehnice și arhitectura sistemului informațional. Prin urmare, completarea proiectului cu prevederi referitoare la interacțiunea obligatorie a SI MCAF cu Portalul guvernamental EVO și cu platforma e-Democrație este prematură și nu se impune la etapa actuală de reglementare, aceste aspecte urmând a fi soluționate în procesul de dezvoltare tehnică a sistemului.
	11	În subpct. 17.1.1, 17.2.1, 17.3.1 ale pct. 17 după cuvântul „control” se completa cu expresia „al accesului”.	<i>Se acceptă.</i>
	12	La pct. 39 cuvântul „platformele” se substituie cu cuvântul „serviciile”.	<i>Se acceptă.</i>
	13	Capitolul VII se va completa cu norme aferente integrării SI MCAF cu alte sisteme informaționale cu care acesta se interconectează, potrivit pct. 2.2.7 din <i>Cerințele de structură și conținut a concepției sistemului</i>. La acest aspect, luând în considerare argumentele expuse la pct. 5.3 al avizului, se va reglementa interacțiunea SI MCAF cu Portalul guvernamental integrat EVO,	<i>Nu se acceptă</i> Funcționalitățile privind interacțiunea SI MCAF cu Portalul guvernamental EVO, inclusiv în ceea ce privește depunerea online a sesizărilor, notificarea privind statutul examinării acestora și comunicarea

		precum și cu platforma pentru susținerea democrației participative (e-Democrație).	răspunsurilor, urmează să fie implementate în etapa de dezvoltare și operaționalizare a sistemului informațional, nefiind necesară instituirea expresă a acestora la nivelul actului normativ. Totodată, nu se justifică reglementarea, la această etapă, a interacțiunii SI MCAF cu modulul e-Petiționare din cadrul Platformei pentru susținerea democrației participative (e-Democrație). Inspectoratul Control Financiar de Stat dispune deja de un mecanism propriu de raportare a neregulilor și suspiciunilor de fraudă, iar funcționalitățile de interoperabilitate cu platformele guvernamentale vor fi dezvoltate și integrate ulterior, în conformitate cu cerințele tehnice și arhitectura sistemului informațional. Prin urmare, completarea proiectului cu prevederi referitoare la interacțiunea obligatorie a SI MCAF cu Portalul guvernamental EVO și cu platforma e-Democrație este prematură și nu se impune la etapa actuală de reglementare, aceste aspecte urmând a fi soluționate în procesul de dezvoltare tehnică a sistemului.
14	Se va descrie schimbul de date cu Registrul de stat al controalelor, în calitate de soluție informațională pentru transmiterea, încărcarea și semnarea documentelor aferente controalelor. În acest sens, se vor descrie scenariile de utilizare aplicabile (de ex.: inițierea și notificarea controlului, schimbul de documente între părți, semnarea electronică a actelor și arhivarea acestora în Registru etc.). Menționăm că potrivit art. 9 alin. (10) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, organele de control sunt obligate să utilizeze Registrul de stat al controalelor inclusiv pentru crearea documentelor ce țin de controalele efectuate. Din analiza Notei de fundamentare, observăm că Registrul de Stat al controalelor (SI RSC) este enumerat drept unul din sistemele informaționale care interacționează cu SI MCAF, dar proiectul de hotărâre nemijlocit omite referința interacțiunii respective.	<i>Nu se acceptă</i> Se reține că Inspectoratul Control Financiar de Stat nu este subiect al Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. În consecință, activitatea desfășurată de această autoritate nu intră sub incidența reglementărilor prevăzute de legea menționată. În același context, Mecanismul de Coordonare Antifraudă (MCAF) nu va interacționa cu Registrul de stat al controalelor, întrucât cadrul normativ aplicabil nu instituie o asemenea obligație și nici nu prevede funcționalități care să implice schimbul de date sau interoperabilitatea cu acest sistem informațional	
15	Capitolul VIII se va completa cu un punct suplimentar ce ține de utilizarea modelului unitar de design la crearea și dezvoltarea sistemului informațional, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design.	<i>Se acceptă</i>	

		Totodată, aducem la cunoștință că, potrivit pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 667/2025, înainte de punerea în exploatare a resurselor și sistemelor informaționale, design-ul elaborat urmează fi coordonat în prealabil cu Instituția Publică „Agenția de Guvernare Electronică”.	
	16	Urmare a analizei funcționalităților sistemului informațional, constatăm că persoanele fizice, la fel pot depune sesizări. Respectiv, pct. 9 se va completa și cu persoana fizică în calitate de furnizor de date.	<i>Se acceptă.</i>
	17	La pct. 15-16 , drepturile și obligațiile registratorului și destinatarului, vor fi expuse în subpuncte distincte, dedicate fiecărui din aceste roluri. Rolurile respective sunt diferite ca specific în cadrul sistemului, iar drepturile și obligațiile colaterale necesită a fi reglementate separat.	<i>Se acceptă</i>
	18	Atragem atenția autorului că în scopul consolidării procesului de coordonare și evidență a dezvoltării RI și SI de stat, prin Hotărârea Guvernului nr.153/2021 a fost instituit Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat, care asigură un cadru unitar pentru evidența acestora. În acest context, este obligatorie înregistrarea tuturor sistemelor informaționale, din posesia autorităților publice, în scopul evidenței centralizate a RI și SI de stat, atât a celor existente, cât și a celor sau care urmează să fie dezvoltate. Autoritățile se vor conduce procedura descrisă în acest Ghid. Subsecvent, insistăm asupra necesității înregistrării Sistemului Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” în cadrul SI Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat, cu încărcarea documentației relevante care a fost remisă pentru coordonare către AGE.	<i>Se acceptă.</i>
Serviciul Fiscal de Stat Nr. 26-12/3-08-79315 din 30.04.2026	1	Cu referire la denumirea anexelor la proiectul hotărârii, propunem expunerea acestora în varianta „Anexa nr. 1” și respective „Anexa nr. 2”.	<i>Se acceptă.</i>
	2	În ceea ce privește proiectul Conceptului, menționăm că textul „autoritățile Republicii Moldova au identificat necesitatea .... ” indicat la Capitolul I urmează a fi concretizat, în vederea asigurării clarității eventualului act normativ.	<i>Se acceptă.</i> <i>Se prezintă în următoarea redacție:</i> În contextul modernizării mecanismelor de gestionare a fondurilor publice și externe, Inspectoratul Control Financiar de Stat, în calitate de Unitate antifraudă, a identificat necesitatea consolidării capacităților instituționale pentru prevenirea și detectarea timpurie a neregulilor. Experiența acumulată în implementarea programelor finanțate din surse naționale și internaționale a evidențiat oportunitatea introducerii unui cadru tehnologic și operațional care să permită monitorizarea integrată a proceselor, precum și coordonarea eficientă a acțiunilor instituțiilor cu atribuții în domeniu.

	3	Suplimentar, se apreciază drept oportună comasarea ultimei fraze din Capitolul I cu pct. 1 din Capitolul II, în vederea menținerii coerenței actului normativ. Eventual, în situația în care intenția a fost pentru reglementarea unor clauze distincte, acestea urmează a fi reformulate.	<i>Se acceptă</i>
	4	Cu privire la subpct. 3.1., se constată inoportunitatea utilizării abrevierii „etc.”, în special în contextul definirii unei noțiuni, întrucât aceasta trebuie să prezinte un caracter exhaustiv, clar și lipsit de ambiguitate.	<i>Se acceptă.</i>
	5	Reieșind din prevederile art. 55 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare - Legea nr. 100/2017), propunem excluderea subpct. 3.3., 3.6. - 3.11. Or, conform art. 55 din Legea nr. 100/2017, în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative, pentru evitarea reproducerii, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține.	<i>Se acceptă.</i>
	6	De asemenea, se propune examinarea oportunității substituirii termenului „actori”, definit la subpct. 3.4., în contextul în care acesta este utilizat doar la subpct. 47.6. din Concept.	<i>Se acceptă.</i>
	7	Totodată, propunem substituirea sintagmei „sistemului informatic” cu sintagma „sistemului informational” în tot conținutul proiectului.	<i>Se acceptă.</i>
	8	În vederea respectării limbajului și stilului actului normativ, propunem revizuirea sintagmei „La baza creării sistemului stă” utilizată la pct. 7 din Concept, cu expunerea acesteia într-o manieră corespunzătoare celei utilizate în actele normative.	<i>Se acceptă.</i>
	9	Cu referire la subpct. 16.3. din Capitolul V al Conceptului, ce vizează instituțiile care vor furniza date pentru gestionarea și soluționarea dosarelor aflate în lucru, în ceea ce privește autoritatea fiscală, menționăm că acesta urmează a fi modificat în partea ce face referire la „corelarea informațiilor despre contribuabili”, reieșind din faptul că deținătorul primar al acestor date, în conformitate cu pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 955/2022 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al unităților de drept” și a Regulamentului cu privire la modul de ținere a „Registrului de stat al unităților de drept” este I.P. „Agenția Servicii Publice”.	<i>Se acceptă.</i>
	10	Suplimentar, considerăm necesară concretizarea termenului „tranzacții” indicat la subpct. 16.3., în vederea evitării unei interpretări ambigue cu privire la tranzacțiile la care se referă.	<i>Se acceptă.</i>
	11	În virtutea caracterului semnificativ al pct. 42 din Concept, propunem reglementarea acestui aspect în proiectul hotărârii, respectiv excluderea din Concept.	<i>Se acceptă.</i>

	12	În scopul asigurării unei expunerii succesive, coerente și sistematizate a obiectului de reglementare, precum și în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017, care consacră în mod expres elementele constitutive ale actului normativ, se atestă necesitatea atribuirii unei denumiri corespunzătoare Capitolului X din Concept, fiind reintitulat „Capitolul X. Dispoziții finale”.	<i>Se acceptă.</i>
	13	Cu referire la Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, pornind de la premisa logică că persoana juridică de drept public care utilizează resursa informațională formată de Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (registru departamental de stat) ar putea deține calitatea de utilizator și nu de furnizor al datelor, opinăm pentru revizuirea redacției pct. 9, 13 și 14 din Regulament.	<i>Se acceptă.</i>
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Nr. 13/2-1809 din 27.05.2026	1	În scopul conformării Capitolului I Introducere cu prevederile pct. 2.2.1. al Anexei nr. 3 din Reglementarea tehnică a Proceselor ciclului de viață al software-ului RT 38370656 - 002:2006 aprobată prin Ordin nr. 78/2006 MDI, informăm despre următoarele: Sintagma „(în continuare SI „MCAF”)” se va omite, deoarece abrevierea trebuie să se conțină la Capitolul II Dispoziții generale. Pentru un sport de precizie normativă, în scopul conformării la prevederile art. 7 ⁶ , alin. (2), lit. a) al Legii nr. 467/2003, cu referire definirea Conceptului SI MACAF, sintagma „ <i>cadru general pentru implementarea SI „MCAF”, definind aspectele tehnice și operaționale necesare pentru asigurarea unui sistem eficient, rezilient și pe deplin integrat în infrastructura națională de monitorizare și coordonare antifraudă</i> ” se va înlocui cu sintagma „ <i>spațiul funcțional, structura organizatorică, spațiul informațional, spațiul tehnologic, securitatea sistemului informațional și protecția informație aferentă monitorizării și coordonării antifraudă.</i> ”	<i>Se acceptă.</i>
	2	În scopul conformării cu prevederile pct. 2.2.2. al Anexei nr. 3 din Reglementarea tehnică a Proceselor ciclului de viață al software-ului RT 38370656 - 002:2006 aprobată prin Ordin nr. 78/2006 MDI, informăm că Capitolului II , trebuie să includă: - denumirea sistemului (deplină, pe scurt, abrevierea); - definiția sistemului; - locul sistemului în Spațiul informațional unic; - noțiuni principale; - destinația sistemului; - scopurile creării sistemului; - principiile de bază ale creării sistemului; - sarcinile de bază, care trebuie să fie realizate la exploatarea sistemului.	<i>Se acceptă.</i>

	3	Urmare, pct. 1 se va exclude deoarece informația relevantă enunțului expus se conține deja în Capitolului I. Adicional, în scopul conformării la prevederile art. 3 al Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, cu referire la noțiunea „sistem informațional”, pct. 1 se propune în următoarea redacție: „1. Sistemul informational Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (<i>în continuare SI MCAF</i>) reprezintă totalitate de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informații privind neregulile și riscurile de fraudă, precum și coordonării interinstituționale a acțiunilor de prevenire și monitorizare a utilizării fondurilor publice și externe.”	<i>Se acceptă.</i>
	4	Pct. 2 se propune în următoarea redacție: „2. SI MCAF face parte integrantă din sistemele informaționale de stat ale Republicii Moldova și, în calitate de componentă a guvernării electronice, interacționează cu alte sisteme prin schimbul și interoperabilitatea datelor, consumând și furnizând informații.” În context, informăm ca obiectul reglementării a Conceptului este „sistemul informațional” în sensul art. 3 al Legii nr. 467/2003, context în care atenționăm că sintagma „platformă informațională integrată” nu este conformă și urmează să fie înlocuită în textul proiectului cu sintagma „sistem informațional”.	<i>Se acceptă.</i>
	5	Enunțul expus la pct. 7.1 nu este conform Conceptului tehnic al SI, urmare se propune în următoarea redacție 7.1. Evidența datelor prevede: 7.1.1. <u>Formarea resursei informaționale</u> care constă în identificarea și luarea la evidență primară a obiectelor informaționale; 7.1.2. <u>Actualizarea resursei informaționale</u> care constă în modificarea, completarea sau corectarea datelor existente în cazul în care intervin schimbări în spațiul juridic sau real (menținând istoricul modificărilor); 7.1.3. <u>Scoaterea din evidență</u> (schimbarea statutului) - schimbarea statutului obiectului informational. În scopul menținerii trasabilității, trecerea în statutul „arhivă”, „istoric” sau „radiat” nu presupune ștergerea fizică a datelor.	<i>Se acceptă.</i>
	6	Potrivit prevederilor pct. 2.5. al Anexei nr. 4 Structura sarcinii tehnice din Reglementarea tehnică a Proceselor ciclului de viață al software-ului RT 38370656-002:2006 aprobată prin Ordin nr. 78/2006 MDI, pct. 17 se va exclude, deoarece funcționalitățile pe rol- business nu se definesc în Conceptul SI, ci în alt document al SI - Sarcina tehnică a SI.	<i>Nu se acceptă</i> Pct. 17 se menține, întrucât acesta nu stabilește cerințele tehnice detaliate aferente rolurilor și drepturilor utilizatorilor, ci definește, la nivel conceptual, principiul de organizare a accesului în SI „MCAF” și principalele roluri necesare funcționării sistemului, conform structurii prezentate în figura 2. Menționarea rolurilor în Conceptul SI este necesară pentru descrierea arhitecturii

			funcționale și a mecanismului general de control al accesului. Detalierea funcționalităților, drepturilor și cerințelor tehnice aferente fiecărui rol va fi stabilită ulterior în Sarcina tehnică a SI, în conformitate cu prevederile cadrului normativ aplicabil. Prin urmare, prevederile pct. 17 nu substituie Sarcina tehnică și nu contravin cerințelor privind structura acesteia, ci asigură fundamentarea conceptuală necesară pentru elaborarea ulterioară a documentației tehnice.
	7	La pct. 24 , informăm despre necesitatea includerii atributului indispensabil „statut” pentru obiectele informaționale, care reprezintă o caracteristică de date obligatorie și invariabilă, înscrisă în structura internă a obiectului, care reflectă starea juridică, operațională sau de ciclu de viață în care se află entitatea înregistrată la un moment dat (de exemplu: activ, suspendat, radiat, în curs de procesare, arhivat sau retras din circulație).	<i>Se acceptă.</i>
	8	În contextul art. 1 al Legii nr. 71/2007, Regulamentul RI MCAF urmează a fi aliniat cadrului normativ aplicabil registrelor, prin delimitarea riguroasă a resursei informaționale vis-a-vis de sistemul de gestiune aferent.	<i>Se acceptă.</i>
	9	La pct. 7 și Capitolul III, cu referire la drepturile și atribuțiile subiecților raporturilor juridice ai RI MCAF, informăm că enunțurile expuse nu sunt conforme sub aspectul tehnicii conceptuale, deoarece tezele expuse vizează funcționalitățile unui sistem informațional și nu particularitățile specifice ale resursei informaționale. În acest sens, pct. 7 și Capitolul III urmează să fie revizuite prin prisma prevederilor Capitolului II al Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.	<i>Se acceptă.</i>
	10	La pct. 18 , sintagma „sistemul” se va înlocui cu sintagma „RI MCAF”, iar sintagma „și funcționalitățile RI MCAF” se va exclude din considerentele expuse supra.	<i>Se acceptă.</i>
	11	Cu referire la Capitolul IV. Ținerea și funcționarea RI MCAF, informăm despre utilizarea improprie a cuvântului „funcționare” în contextul RI, respectiv, sintagma „Ținerea și funcționarea RI MCAF” se va înlocui cu sintagma „Ținerea RI MCAF”. Ca urmare, Conținutul IV nu este conform RI și urmează să fie ajustat la prevederile Capitolului V și art. 31 ale Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.	<i>Se acceptă.</i>
	12	La pct. 25-30 și 32-36 , informăm despre utilizarea improprie a sintagma „RI MCAF”, în acest sens, sintagma „RI MCAF” se va înlocui cu sintagma „SI MCAF”.	<i>Se acceptă.</i>
	13	La pct. 31 sintagma „legate de crearea și ținerea RI MCAF” se va înlocui cu sintagma „SI MCAF”.	<i>Se acceptă.</i>

	14	Capitolul VIII. Controlul și răspunderea nu este conform, deoarece se constată utilizarea improprie a acronimului RI care se referă strict la resursa informațională în contexte care vizează de fapt funcționalitățile tehnice ale sistemului SI, ca urmare, Capitolul VIII urmează să fie revizuit prin prisma Capitolului VII al Legii nr. 71/2007.	<i>Se acceptă.</i>

**Sinteza expertizelor la proiectul hotărârii Guvernului privind cu privire la
Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (număr unic 391/MF/2026)**

(supus consultării prin solicitarea nr. 04-03/585 din 16.07.2026)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr.ctr.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		Avizare și consultare publică (solicitarea nr. 04-03/585 din 16.07.2026)	
<i>Ministerul Justiției Nr. 04/1-8683 din 31.07.2026.</i>	1	În clauza de adoptare cuvintele „și completările” se vor exclude. Nu este necesară referința la completări, deoarece modificările includ și completări.	Se acceptă În textul cuvintele „și completările” a fost exclus.
		Parafa de aprobare a anexei se va indica după cum urmează: „Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. ____/2026”. Obiecție valabilă și la anexa nr. 2.	Se acceptă În anexele nr.1 și 2 au fost ajustată parafa de aprobare.
		Referitor la utilizarea cuvintelor „suspiciuni sau indicii preliminare de fraudă” menționăm că, prevederile Codului de procedură penală nr. 122/2003 utilizează noțiunea de „bănuială rezonabilă”, care potrivit art. 6 pct. 43) reprezintă suspiciune care rezultă din existența unor fapte și/sau informații care ar convinge un observator obiectiv că s-a comis ori se pregătește comiterea unei infracțiuni imputabile unei anumite ori anumitor persoane și că nu există alte fapte și/sau informații care înlătură caracterul penal al faptei ori dovedesc neimplicarea persoanei	Se acceptă În textul cuvintele „suspiciuni sau indicii preliminare de fraudă” a fost substituit cu „bănuială rezonabilă”.
		Din sintagma „cadrului normativ în vigoare”, cuvintele „în vigoare” se vor exclude, ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (obiecție valabilă pentru tot cuprinsul proiectului).	Se acceptă În textul cuvintele „suspiciuni sau indicii preliminare de fraudă” a fost substituit cu „bănuială rezonabilă”.
		La pct. 2 după textul „SI „MCAF”” litera „o” se va exclude.	Se acceptă

			În textul de la pct. 2 după textul „SI „MCAF”” litera „o” s-a exclus.
		La pct. 3 noțiunile se vor expune în ordine alfabetică.	Se acceptă
		La sbp. 3.4 se va revizui cuprinsul în partea ce ține de faptul că sunt părți interesate sistemele și dispozitivele care folosesc sau interacționează cu sistemul.	Se acceptă
		La sbp. 3.6-3.11, 6.6 se vor indica denumirile complete a serviciilor/platformelor în corespundere cu actele normative la care se face referire.	Se acceptă
		La utilizarea abrevierilor se va ține cont că, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire (obiecție valabilă și la pct. 17).	Se acceptă
		La sbp. 5.15 se va indica denumirea completă a Inspectoratului.	Se acceptă În text la sbp. 5.15 a fost completat cu ”Inspectoratul Control Financiar de Stat.
		La pct. 7 actele normative se vor indica în ordine cronologică cu respectarea ierarhiei.	Se acceptă
		La sbp. 8.3 se va exclude acronimul „etc.”, deoarece semnificația acestuia este periculoasă sub aspect de interpretare extensivă (obiecție valabilă pentru tot cuprinsul proiectului).	Se acceptă
		La pct. 16 din figura 1 se va exclude Ministerul Justiției, în contextul obiecției expuse în avizul Ministerului Justiției nr. 04/1-4906 din 05.05.2026.	Se acceptă
		La sbp. 16.11 cuvintele „agenților publici” se vor substitui cu cuvintele „subiecților declarării averii și intereselor personale” în conformitate cu art. 3 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.	Se acceptă În textul sbp. 16.11 cuvintele „agenților publici” a fost substituit cu cuvintele

			„subiecților declarării averii și intereselor personale”
		La sbp. 17.2.7 cuvintele „instituții de aplicare a legii” se vor substitui cu cuvintele „organele de drept”, potrivit terminologiei utilizate în actele normative.	Se acceptă În text la sbp. 17.2.7 cuvintele „instituții de aplicare a legii” sa substituit cu „organele de drept”.
		Cuprinsul sbp. 17.6.6 dublează prevederile sbp. 17.6 unde se indică accesul doar în regim de citire.	Se acceptă În text sbp. 17.6.6 a fost exclus.
		La pct. 22, 24 și 26 după cuvântul „publice” se va completa cu cuvintele „și externe” în conformitate cu prevederile cap. I.	Se acceptă În text pct. 22, 24 și 26 după cuvântul „publice” au fost complete cu cuvintele „și externe”
		La sbp. 31.3.1.1 recomandăm excluderea exemplificărilor, dat fiind că nu sunt proprii actelor normative.	Se acceptă
		La pct. 32 pentru claritate se va indica denumirea completă a ghidului tehnic publicat de Agenția de Guvernare Electronică.	Se acceptă Se prezintă în următoarea redacție: <i>”Dacă pentru înregistrarea datelor referitoare la monitorizarea și coordonarea antifraudă este necesară preluarea informațiilor disponibile în resursele informaționale ale altor autorități publice, acestea sunt</i>

			consumate și furnizate prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și securitatea informațională, inclusiv cu utilizarea MConnect Events, în vederea automatizării Public fluxurilor de date și realizării funcționalităților/serviciilor proactive, în conformitate cu „Ghidul de integrare: MConnect Events” publicat de Agenția de Guvernare Electronică (AGE).”
		La sbp. 33.3 pentru exprimarea corectă înaintea cuvintelor „instituții publice” se va completa cu cuvintele „de la”.	Se acceptă În textul sbp. 33.3 înaintea cuvintelor „instituții publice” sa completa cu cuvintele „de la”.
		La sbp. 44.4.2 referința la actul normativ se va expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/” (obiecție valabilă și la pct. 18 din proiectul regulamentului).	Se acceptă Se prezintă în următoarea redacție: ” încălcarea Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.”
		La pct. 3 menționăm că subiecții indicați nu coincid cu subiecții indicați la cap. V din proiectul conceptului. La pct. 15 din proiectul conceptului sunt indicați utilizatorii SI „MCAF” care nu se regăsesc la pct. 3 din proiectul regulamentului. În acest sens se va revizui cuprinsul prevederilor menționate, prin uniformizarea noțiunilor utilizate în tot cuprinsul proiectului.	Se acceptă

		La sbp. 12.10 se va revizui cuprinsul în partea ce ține de utilizarea cuvintelor „să dețină auditul accesărilor”.	Se acceptă Se prezintă în următoarea redacție: <i>”să asigure înregistrarea, păstrarea și disponibilitatea jurnalelor de audit privind accesările RI MCAF și operațiunile efectuate de utilizatori, precum și, la solicitare și în conformitate cu actele normative aplicabile, furnizarea informațiilor aferente acestor accesări și operațiuni;”</i>
		La sbp. 17.2 cuvântul „detectare” se va substitui cu cuvântul „descoperire” conform terminologiei utilizate în Codul de procedură penală nr. 122/2003.	Se acceptă
		Referitor la denumirea cap. IV recomandăm substituirea textului „Ținerea și funcționarea RI MCAF” cu textul „Modalitatea de ținere și funcționare a RI MCAF”.	Se acceptă
		De asemenea, la cap. IV atragem atenția că, conform uzanțelor normative, ar trebui să se reglementeze modul și limba în care este ținut RI MCAF.	Se acceptă Proiectul a fost completat cu: <i>” 24. Înregistrarea și gestionarea în cadrul RI MCAF se realizează în limba de stat.”</i>
		La cap. VI se remarcă faptul că denumirea capitolului nu reflectă obiectul de reglementare al acestuia, cercul furnizorilor de date fiind stabilit la pct. 7. Respectiv, prevederile capitolului nu reglementează interacțiunea cu furnizorii de date.	Se acceptă Interacțiunea RI MCAF cu sistemele și resursele informaționale de stat indicate în Conceptul Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, inclusiv schimbul de date cu acestea, se realizează prin intermediul platformei de interoperabilitate

			(MConnect), în condițiile legislației privind schimbul de date și interoperabilitatea, în scopul asigurării funcționalităților RI MCAF.
		Cuprinsul pct. 44 urmează a fi revizuit, dat fiind că potrivit sbp. 5.3 posesorul și deținătorul asigură administrarea RI MCAF și nu utilizatorii.	Se acceptă Se prezintă în următoarea redacție: <i>”Utilizatorii în ale căror atribuții intră introducerea datelor, furnizarea/recepționarea informațiilor și asigurarea ținerii corespunzătoare a RI MCAF, poartă răspundere personală, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, pentru completitudinea, autenticitatea, veridicitatea, integritatea informației, precum și pentru păstrarea și utilizarea ei.”</i>
		La pct. 47 cuvintele „vina lor” se vor substitui cu cuvintele „vina lui”, iar cuvintele „nu sunt” se vor substitui cu cuvintele „nu este”.	Se acceptă

Centrul Național Anticorupție Nr. EHG26/11770 din 11.08.2026	1	La pct. 45 din proiectul Regulamentului: „<u>Toți subiecții RI MCAF poartă răspundere conform legislației pentru prelucrarea, divulgarea și transmiterea informației din sistem ce conține date cu caracter personal terțelor persoane, contrar prevederilor legislative în domeniul protecției datelor cu caracter personal.</u>” La elaborarea proiectului autorul a omis respectarea unor principii statuate în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, art. 3 lit. d) din Legea nr. 100/2017, printre principiile care urmează a fi respectate la elaborarea unui act normativ, enumeră principiile stabilității și predictibilității normelor juridice. Predictibilitatea normelor și stabilitatea raporturilor juridice sunt componente ale legalității actelor normative. Calitatea normelor juridice depinde și de faptul că ele trebuie să genereze o oarecare stabilitate, autoritățile statutului neputând fi inconsecvente față de o anumită realitate socială. Instabilitatea procesului legislativ subminează securitatea raporturilor juridice și pun în pericol cunoașterea și executarea prevederilor legale de către cetățeni. În Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, Curtea Constituțională a subliniat că: „pentru a oferi destinatarilor legii securitate juridică, orice lege trebuie să îndeplinească anumite condiții de calitate. Exigența calității legii este conturată prin prisma principiului securității juridice în componența condițiilor de previzibilitate și claritate a legii”. În acest sens, Curtea a menționat că: „dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale, consacrat în articolul 23 alin. (2) din Constituție, implică adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare”. Organele statutului urmează să se conducă de principiul stabilității și predictibilității normelor juridice, care trebuie să fie expresia clarității și preciziei dreptului, pentru ca la elaborarea și aplicarea actelor normative, conținutul acestora să fie accesibil atât specialiștilor și, în special, cetățenilor de rând. Lipsa răspunderii clare a subiecților Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” pentru prelucrarea, divulgarea și transmiterea informației din sistem ce conține date cu caracter personal (spre exemplu: disciplinară, contravențională, penală), poate determina interpretarea favorabilă a prevederilor normative și respectiv, aplicarea sancțiunii necorespunzătoare.	Se acceptă Se prezintă în următoarea redacție: <i>”Persoanele competente care beneficiază de acces la informațiile din RI MCAF, precum și destinatarii informațiilor care conțin date cu caracter personal, sunt obligați să asigure confidențialitatea și securitatea acestora și poartă răspundere, în condițiile legii, pentru divulgarea, transmiterea sau punerea la dispoziția unor terțe persoane a acestor informații, precum și pentru utilizarea lor în scopuri personale sau în alte scopuri decât cele pentru care le-a fost acordat accesul.”</i>